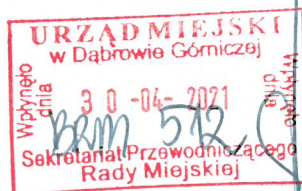

PREZYDENT MIASTA
DĄBROWA GÓRNICZA

WPS-II.8120.7.10.2021.MB

Dąbrowa Górnicza 28.04.2021 r.

Agnieszka Pasternak

Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Dąbrowie Górniczej

Szanowna Pani Przewodnicząca

Zgodnie z art. 16a ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2020 r. poz. 1876, z późn. zm.) w załączeniu przekazuję „Ocenę zasobów pomocy społecznej za rok 2020 dla gminy Dąbrowa Górnicza”.

Z poważaniem

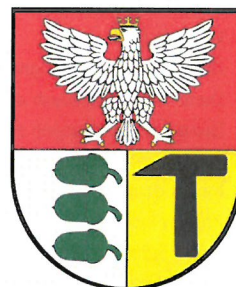
**I Zastępca
Prezydenta Miasta**
Bożena Berowicz

**DĄBROWA
GÓRNICZA**
dla aktywnych

41-300 Dąbrowa Górnicza, ul. Graniczna 21
e-mail: prezydent@dg.pl
www.dg.pl

Centrala: tel. +48 32 295 67 00
Sekretariat: tel. +48 32 295 69 70
faks: +48 32 262 50 32

DĄBROWA GÓRNICZA

Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2020

Autorzy:
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w
Dąbrowie Górniczej

	SPIS TREŚCI	STRONA
1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	12
3.1	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR	39
3.2	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR	43
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	52
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	62
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	72
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	76
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	76
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	76
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	80
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	85
10	Wnioski końcowe	87

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 16a ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gmina i powiat oraz samorząd województwa zobowiązani są do sporządzenia corocznie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej, która w szczególności winna obejmować: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe ponoszone na zadania pomocy społecznej oraz informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej.

Niniejsza analiza opisuje ww. sytuację w mieście na prawach powiatu Dąbrowa Górnicza. Jest to powiat miejski, leżący w województwie śląskim. Powiat graniczy z powiatami: będzińskim (Będzin, gmina Psary, gmina Mierzęcice, Sławków, Siewierz), zawierciańskim (gmina Łazy), miejskim Sosnowiec oraz olkuskim (gmina Klucze) w województwie małopolskim.

Powierzchnia powiatu wynosi 188,73km² co stanowi 1,53% powierzchni województwa, 0,006% powierzchni kraju.

Opracowanie zostało sporządzone w oparciu o materiały będące w posiadaniu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Górniczej, dane pobierane automatycznie z innych systemów informatycznych oraz dane udostępnione z następujących Wydziałów Urzędu Miejskiego oraz instytucji:

- Wydziału Polityki Społecznej,
- Wydziału Kultury, Sportu i Organizacji Czasu Wolnego,
- Wydziału Organizacji Pozarządowych i Aktywności Obywatelskiej,
- Domu Pomocy Społecznej Pod Dębem,
- Dziennego Domu Senior-WIGOR,
- Środowiskowego Domu Samopomocy,
- Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych,
- Warsztatu Terapii Zajęciowej Otwarte Serca,
- Chrześcijańskiego Stowarzyszenia Dobroczynnego z siedzibą w Kluczach - Centrum Integracji Społecznej,
- Caritas Diecezji Sosnowieckiej z siedzibą w Sosnowcu.

Poniżej prezentujemy szczegółowe dane o: sytuacji demograficznej, rynku pracy, infrastrukturze społecznej, korzystających z pomocy i wsparcia, świadczeniach pomocy społecznej, zasobach instytucjonalnych pomocy i wsparcia, kadrze pomocy społecznej, środkach finansowych na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego, aktywności projektowo-konkursowej jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze pomocy i wsparcia powiatu miejskiego Dąbrowa Górnicza.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Zgodnie z danymi GUS według stanu na 30 czerwca 2020 roku, liczba ludności miasta Dąbrowa Górnicza wyniosła 118 899 osób, z czego 52,15% stanowiły kobiety, a 47,85% mężczyźni. Liczba ludności gminy stanowi 2,64% ludności województwa.

Struktura ludności gminy przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 17,31%, osoby w wieku produkcyjnym 56,49%, a w wieku poprodukcyjnym 26,20%. W latach 2019-2020 liczba ludności spadła o 1,14%.

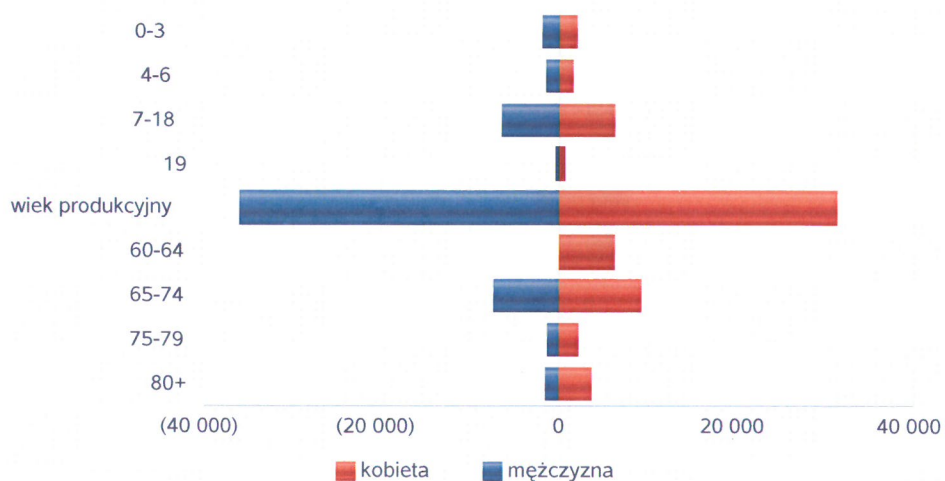
Według stanu na 31 grudnia 2020 roku stopa bezrobocia w Dąbrowie Górniczej wyniosła 5,1%. Stopa bezrobocia dla województwa śląskiego wynosi 4,9%. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Dąbrowie Górniczej wynosiła 2860 osób, w tym 53,25% stanowiły kobiety, 46,75% mężczyźni. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności wyniósł 1,05%.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące demografii (liczbę ludności w podziale na płeć i grupy wiekowe), rynku pracy (liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale, liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej) i infrastruktury społecznej (liczba żłobków, liczba opiekunów dziennych, liczba miejsc w żłobkach, liczba dzieci którym nie przyznano miejsca) oraz w formie tabelarycznej informacje o infrastrukturze społecznej zawierające dane własne jednostki dotyczące: liczby mieszkań komunalnych, socjalnych, liczby osób oczekujących na

mieszkania komunalne i socjalne, liczby wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego, liczby klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów oraz liczby hospicjów na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

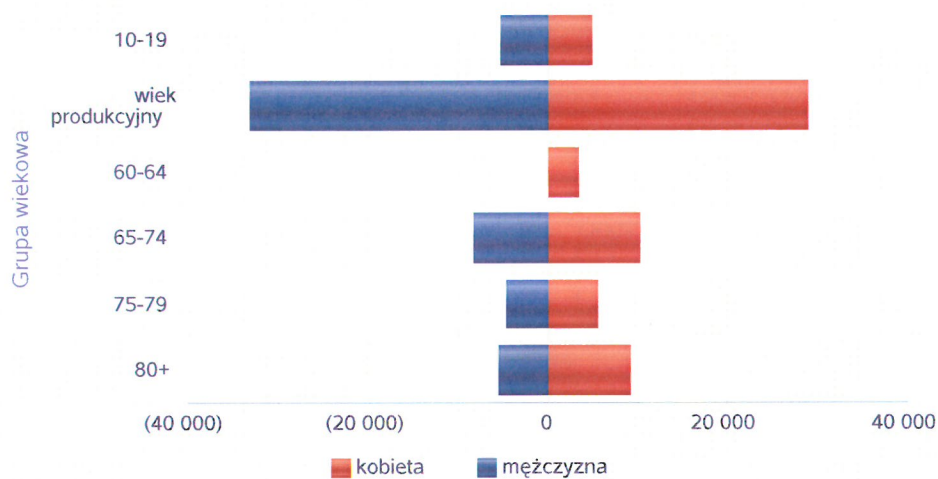
Grupa wiekowa	Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci	
	mężczyzna	kobieta
0-3	1 952	1 929
4-6	1 553	1 453
7-18	6 615	6 205
19	498	455
wiek produkcyjny	36 138	31 297
60-64		6 228
65-74	7 511	9 155
75-79	1 303	2 044
80+	1 553	3 484

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

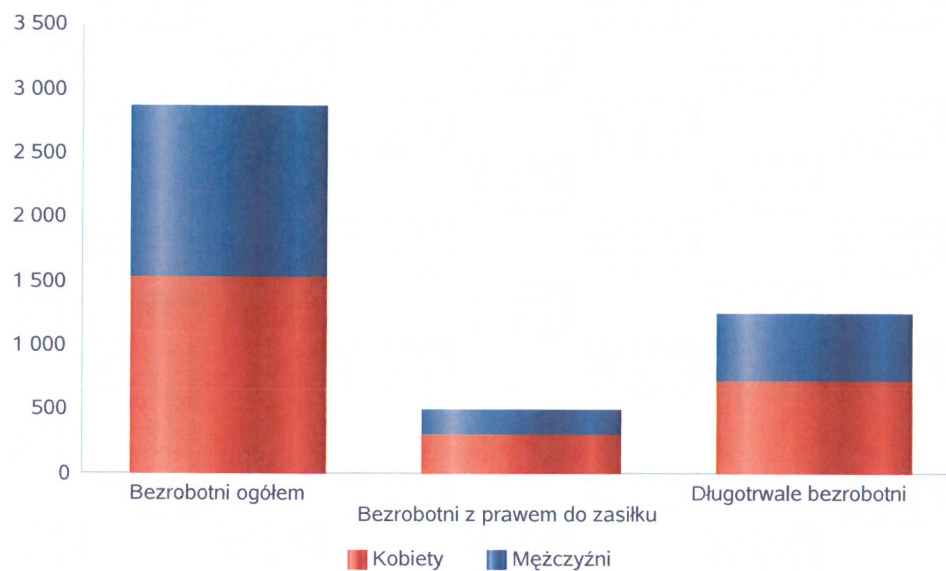
Grupa wiekowa	Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci	
	mężczyzna	kobieta
10-19	5 283	5 010
wiek produkcyjny	33 132	28 929
60-64		3 387
65-74	8 341	10 241
75-79	4 769	5 487
80+	5 598	9 196

Prognozowana liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

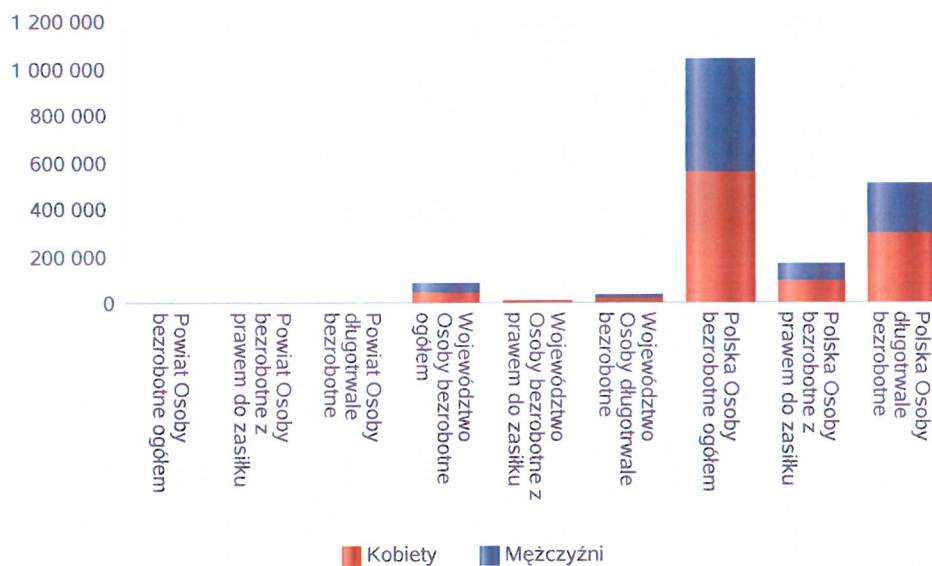
Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku w 2020 r. (poziom powiatu)

Status	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni ogółem	2 860	1337	1 523
Bezrobotni z prawem do zasiłku	492	192	300
Długotrwale bezrobotni	1 250	522	728

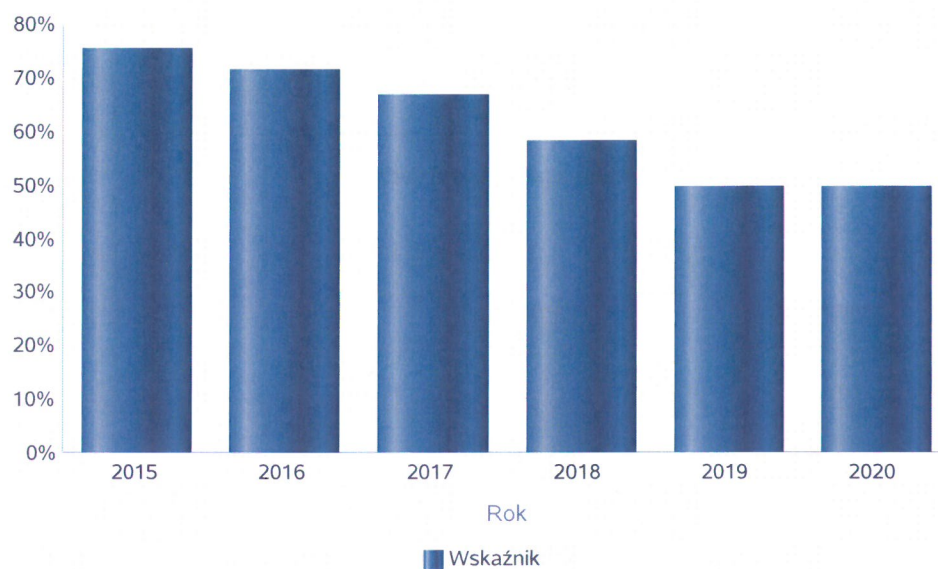
Wykres prezentuje liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale oraz liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, ogółem i w podziale na płeć. Wizualizacja prezentuje powiat na tle województwa, powiat na tle kraju.

Status	Powiat		Województwo		Polska	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	1 523	1 337	48 697	40 368	560 303	484 007
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	300	192	8 744	5 821	95 464	72 010
Osoby długotrwale bezrobotne	728	522	21 613	15 208	297 480	217 088

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem.

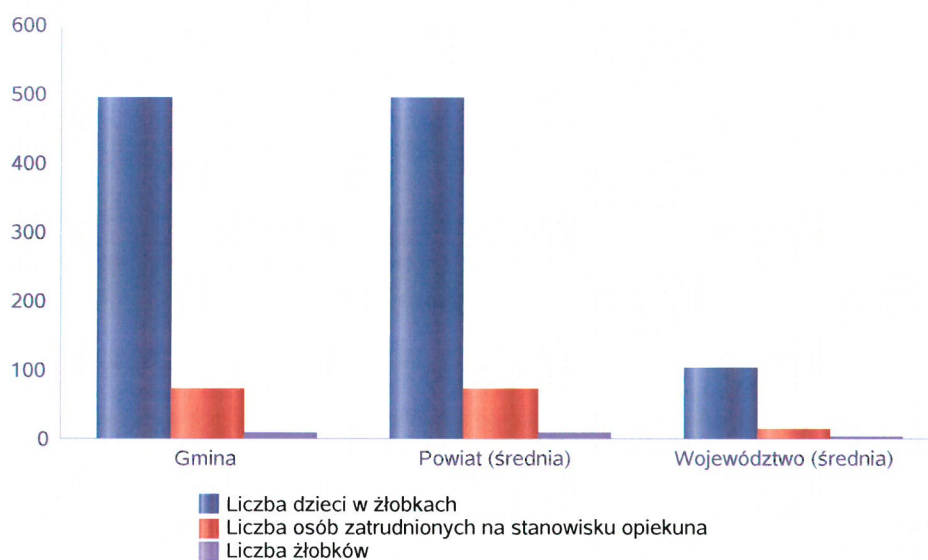
Rok	Wskaźnik
2015	75%
2016	71%
2017	67%
2018	58%
2019	50%
2020	50%

Liczba placówek i miejsc dla dzieci w roku w 2020 r.

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbową
Gmina	Liczba dzieci w żłobkach	495,00
Gmina	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	74,00
Gmina	Liczba żłobków	9,00
Powiat (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	495,00
Powiat (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	74,00
Powiat (średnia)	Liczba żłobków	9,00
Województwo (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	104,74
Województwo (średnia)	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	14,48
Województwo (średnia)	Liczba żłobków	2,37

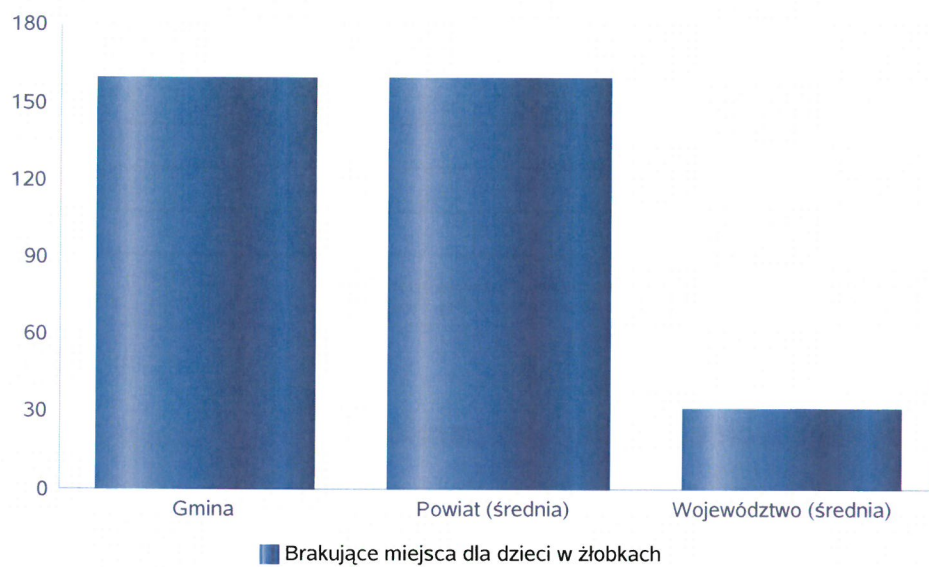
Infrastruktura opieki nad dziećmi

Liczba placówek i miejsc dla dzieci w roku w 2020 r.

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbową
Gmina	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	159,00
Powiat (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	159,00
Województwo (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	31,30

Infrastruktura opieki nad dziećmi

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA (stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza* 2021
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	1	3 225	3 179	3 231
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	2	181	170	170
w tym z wiersza 1: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	3	857	857	944
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	4	368	350	350
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	5	17	2	2
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	15	16	17
Liczba hospicjów	7	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	8	0	0	0

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny 2019". Niniejsza instrukcja dotyczy wypełniania wszystkich tabel OZPS.

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Pomoc i wsparcie w 2020 roku uzyskało 5 830 osób, co stanowiło 4,90% wszystkich mieszkańców powiatu.

W 2020 roku pomocą społeczną zostało objętych 2 313 osób, co stanowiło 1,95% wszystkich mieszkańców miasta. W roku oceny, w stosunku do 2019 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy społecznej zmniejszyła się o 315 osób.

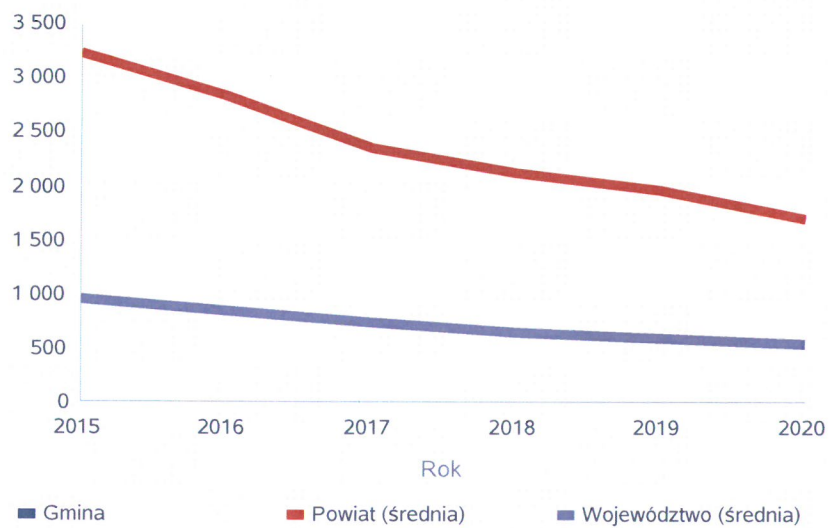
Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 273 osoby. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osiągnęła poziom 955 osób, co oznaczało spadek w stosunku do roku 2019 o 172 osoby. W mieście Dąbrowa Górnicza najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, w 2020 roku było kolejno: ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w szczególności w rodzinach niepełnych.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć, wskaźnika deprywacji lokalnej, liczby długotrwale korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć i grupy wiekowe, liczby osób i rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, liczby osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, liczby rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego, wskaźnika pracy socjalnej, liczby rodzin korzystających z interwencji kryzysowej, wskaźnika kontraktu socjalnego w podziale na typy, wskaźnika projektów socjalnych.

Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji.

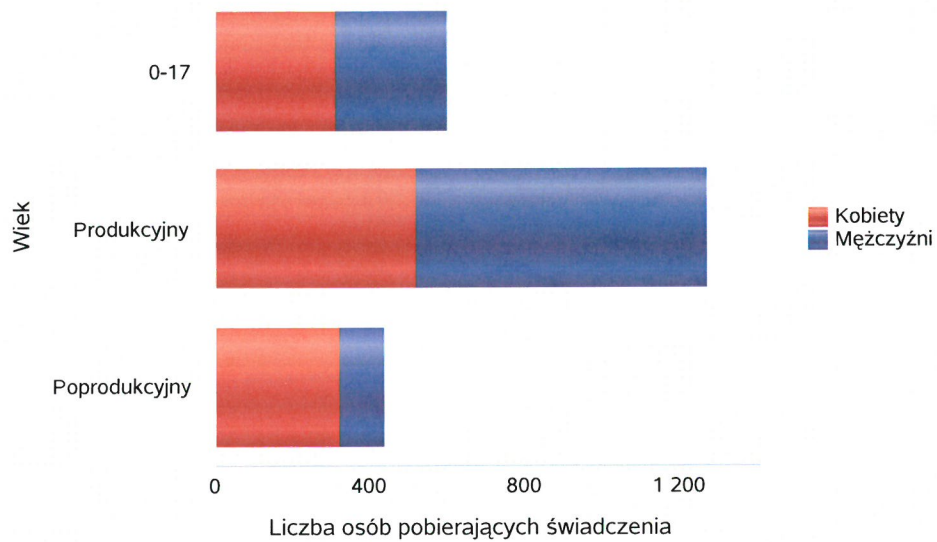
	Liczba świadczeniobiorców					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gmina	3 229	2 835	2 352	2 119	1 964	1 691
Powiat (średnia)	3 229	2 835	2 352	2 119	1 964	1 691
Województwo (średnia)	947	849	741	655	597	538

Liczba świadczeniobiorców

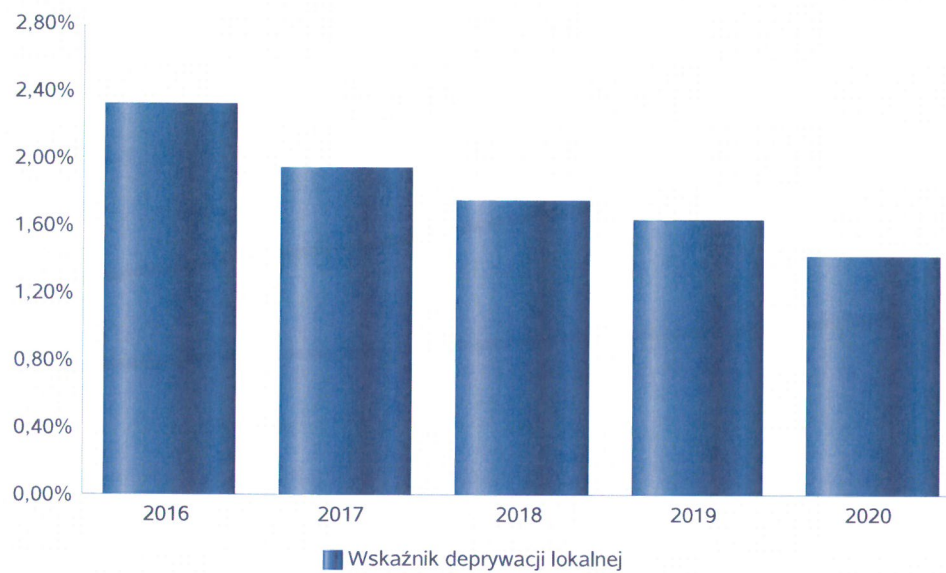
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń w 2020 r.

Grupa	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
0-17	594	306	288
Produkcyjny	1 262	515	747
Poprodukcyjny	429	317	112

Wskaźnik deprywacji lokalnej

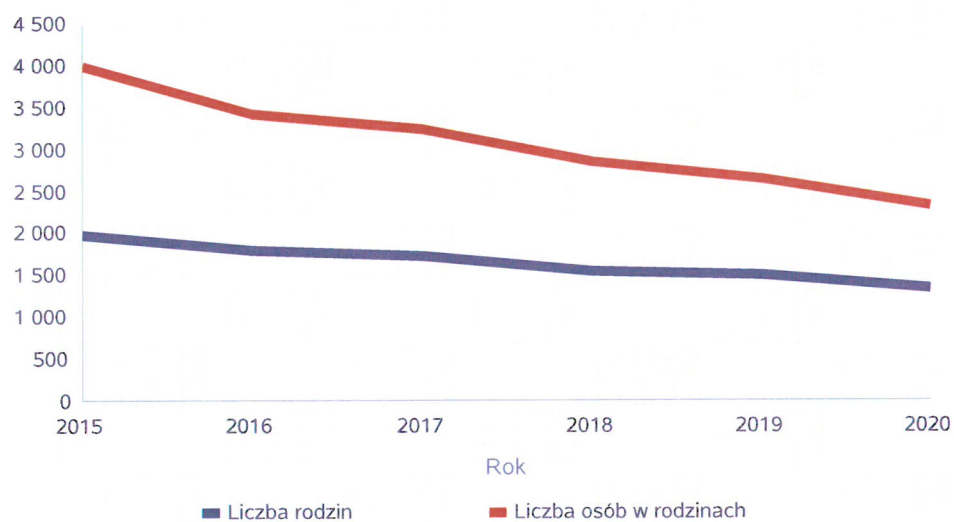
Rok	Wskaźnik deprywacji lokalnej
2016	2,33%
2017	1,94%
2018	1,75%
2019	1,63%
2020	1,42%

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2015	1 977	3 995
2016	1 804	3 421
2017	1 723	3 231
2018	1 539	2 841
2019	1 493	2 639
2020	1 345	2 325

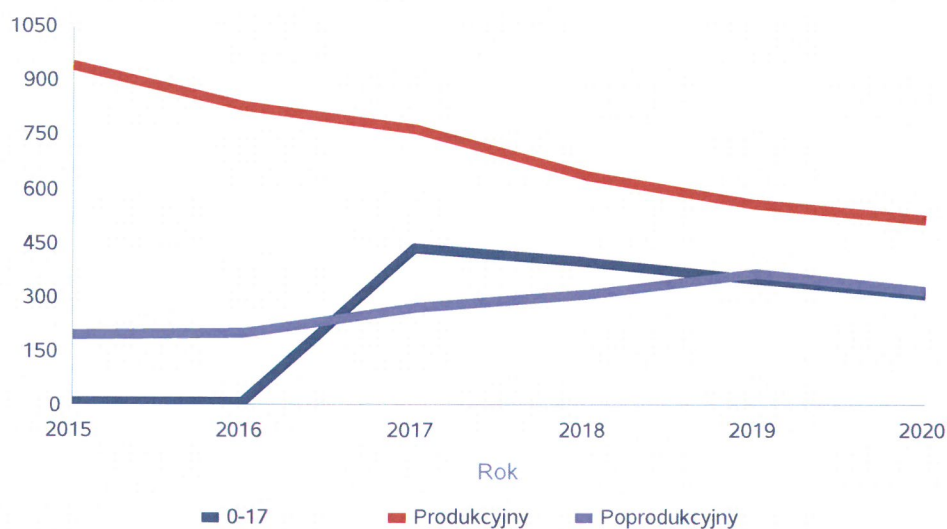
Korzystający z pomocy społecznej

Liczba kobiet korzystających z pomocy społecznej.

Poziom	Wiek	Liczba kobiet korzystających z pomocy					
		2015	2016	2017	2018	2019	2020
Dąbrowa Górnicza	0-17	4	5	436	395	347	306
	Produkcyjny	940	830	764	639	559	515
	Poprodukcyjny	192	200	270	305	367	317
Powiat (średnia)	0-17	4	5	436	395	347	306
	Produkcyjny	940	830	764	639	559	515
	Poprodukcyjny	192	200	270	305	367	317
Województwo (średnia)	0-17	141	122	98	86	73	62
	Produkcyjny	310	275	229	190	166	152
	Poprodukcyjny	68	75	81	82	91	84

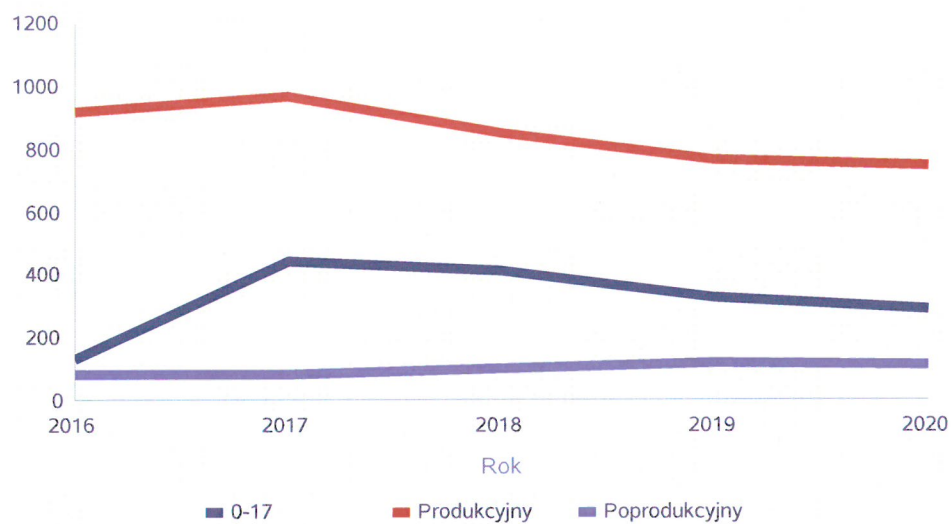
Liczba kobiet korzystających z pomocy

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy społecznej.

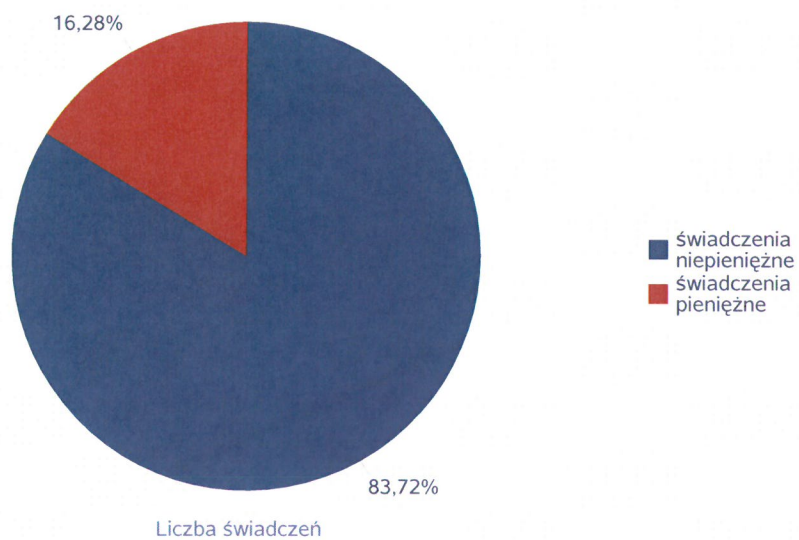
		Liczba mężczyzn korzystających z pomocy				
Poziom	Wiek	2016	2017	2018	2019	2020
Dąbrowa Górnicza	0-17		439	409	326	288
	Produkcyjny	917	970	848	766	747
	Poprodukcyjny	82	83	97	117	112
Powiat (średnia)	0-17		439	409	326	288
	Produkcyjny	917	970	848	766	747
	Poprodukcyjny	82	83	97	117	112
Województwo (średnia)	0-17	130	105	91	77	64
	Produkcyjny	266	238	206	191	183
	Poprodukcyjny	28	31	31	33	32

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy

Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej w roku.

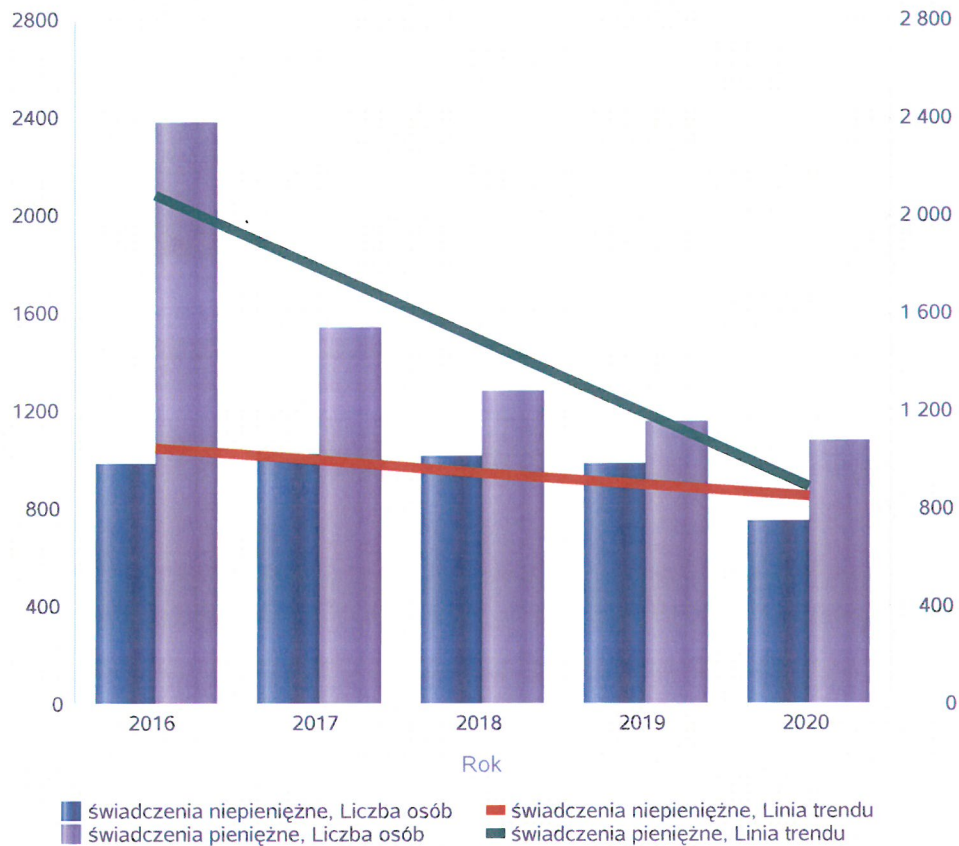
Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń
świadczenia niepieniężne	61 693
świadczenia pieniężne	11 997

Liczba osób korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

Rodzaj świadczenia	Liczba osób				
	2016	2017	2018	2019	2020
świadczenia niepieniężne	979	1022	1011	980	749
świadczenia pieniężne	2377	1540	1279	1157	1077

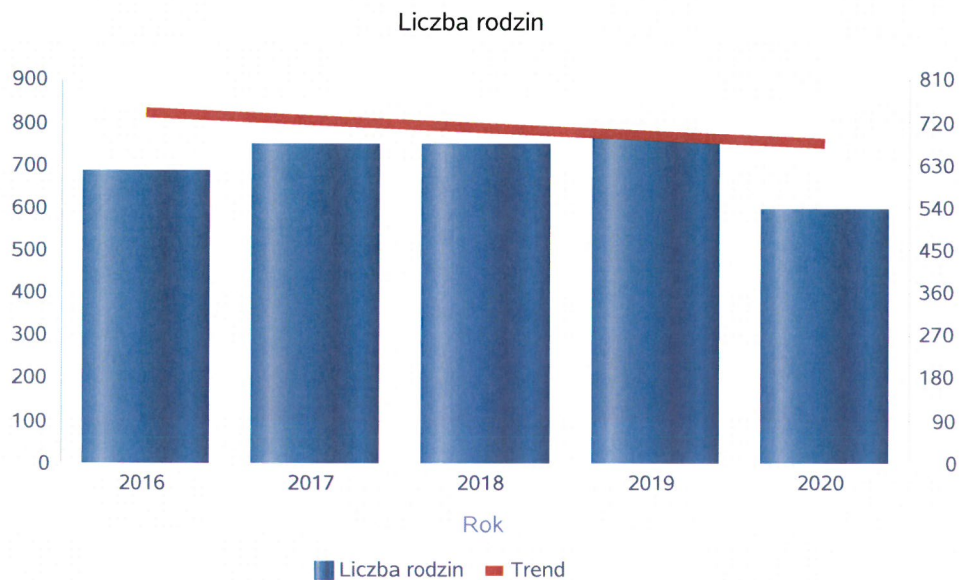
Liczba osób korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych

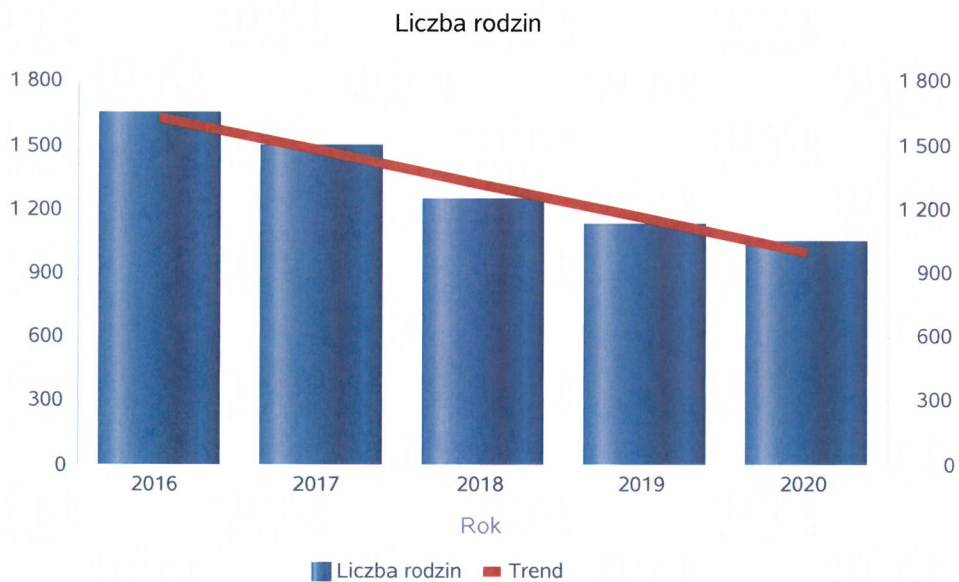
Liczba rodzin korzystających z świadczeń pieniężnych i niepieniężnych.

	Liczba rodzin				
Rodzaj świadczenia	2016	2017	2018	2019	2020
świadczenia niepieniężne	686	747	746	763	595
świadczenia pieniężne	1 650	1 497	1 244	1 128	1 049

świadczenia niepieniężne

świadczenia pieniężne

Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin w 2020 roku.

Typy rodzin	Liczba rodzin pobierających świadczenia		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
jednoosobowe	872	669	285
wielooosobowe	438	388	222

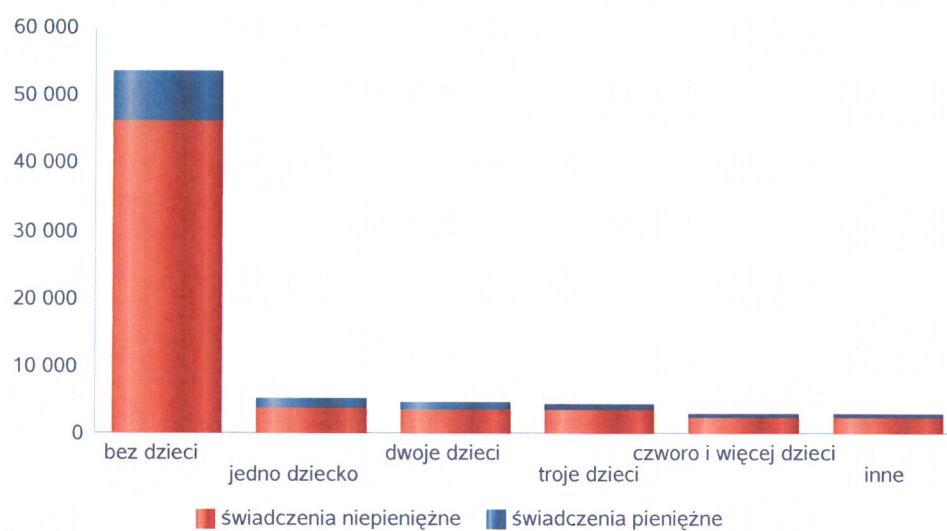
Liczba rodzin pobierających świadczenia

Rodzaje świadczeń, z których korzystają poszczególne typy rodzin ze względu na liczbę dzieci w 2020 roku.

Typ rodziny	Liczba świadczeń		
	Ogółem	Świadczenia pieniężne	Świadczenia niepieniężne
bez dzieci	53537	7379	46158
jedno dziecko	5155	1431	3724
dwoje dzieci	4659	1059	3600
troje dzieci	4416	950	3466
czworo i więcej dzieci	3013	606	2407
inne	2910	572	2338

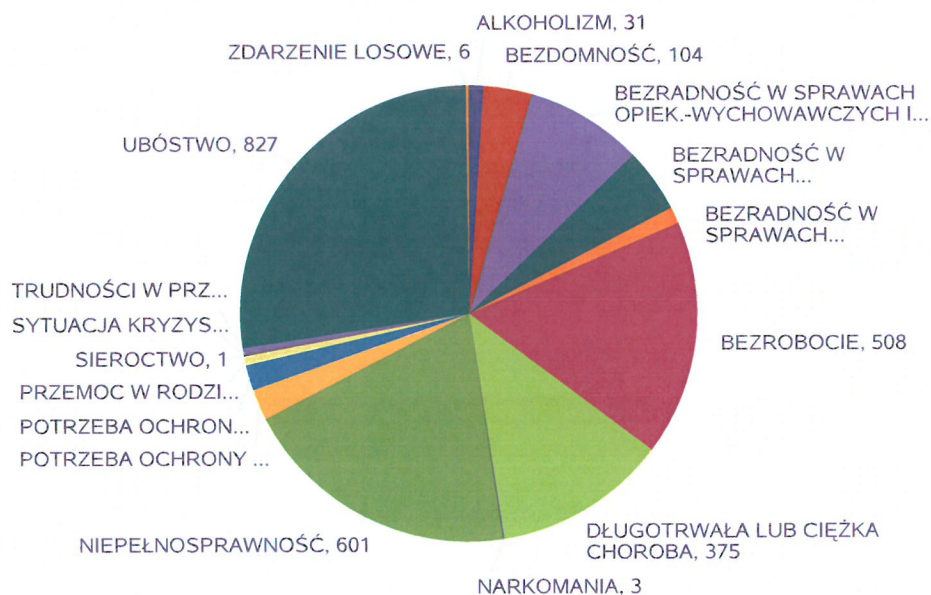
Liczba świadczeń

Powody udzielania pomocy rodzinom w 2020 roku.

Powody udzielenia pomocy i wsparcia - ranking	LICZBA RODZIN OGÓŁEM
UBÓSTWO	827
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	601
BEZROBOCIE	508
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	375
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	254
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	139
BEZDOMNOŚĆ	104
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	67
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA - W TYM: POTRZEBA OCHRONY WIELODZIETNOŚCI	55
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM - W TYM: RODZINY WIELODZIETNE	35
ALKOHOLIZM	31
PRZEMOC W RODZINIE	20
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	15
ZDARZENIE LOSOWE	6
NARKOMANIA	3
SIEROCTWO	1
SYTUACJA KRYZYSOWA	1

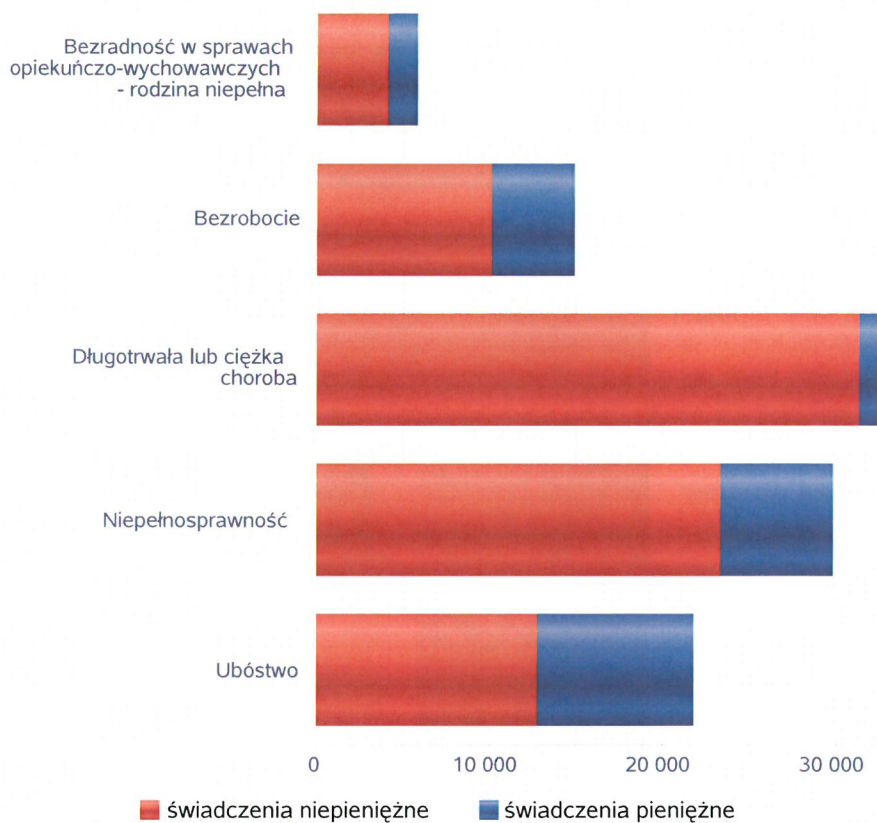
Powody udzielenia pomocy i wsparcia

Główne powody przyznania świadczeń w roku.

Powód przyznania	Ogółem	Liczba świadczeń	
		świadczenia niepieniężne	świadczenia pieniężne
Długotrwała lub ciężka choroba	32 509	31 367	1 142
Niepełnosprawność	29 812	23 369	6 443
Ubóstwo	21 825	12 798	9 027
Bezrobocie	14 870	10 132	4 738
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna	5 737	4 125	1 612

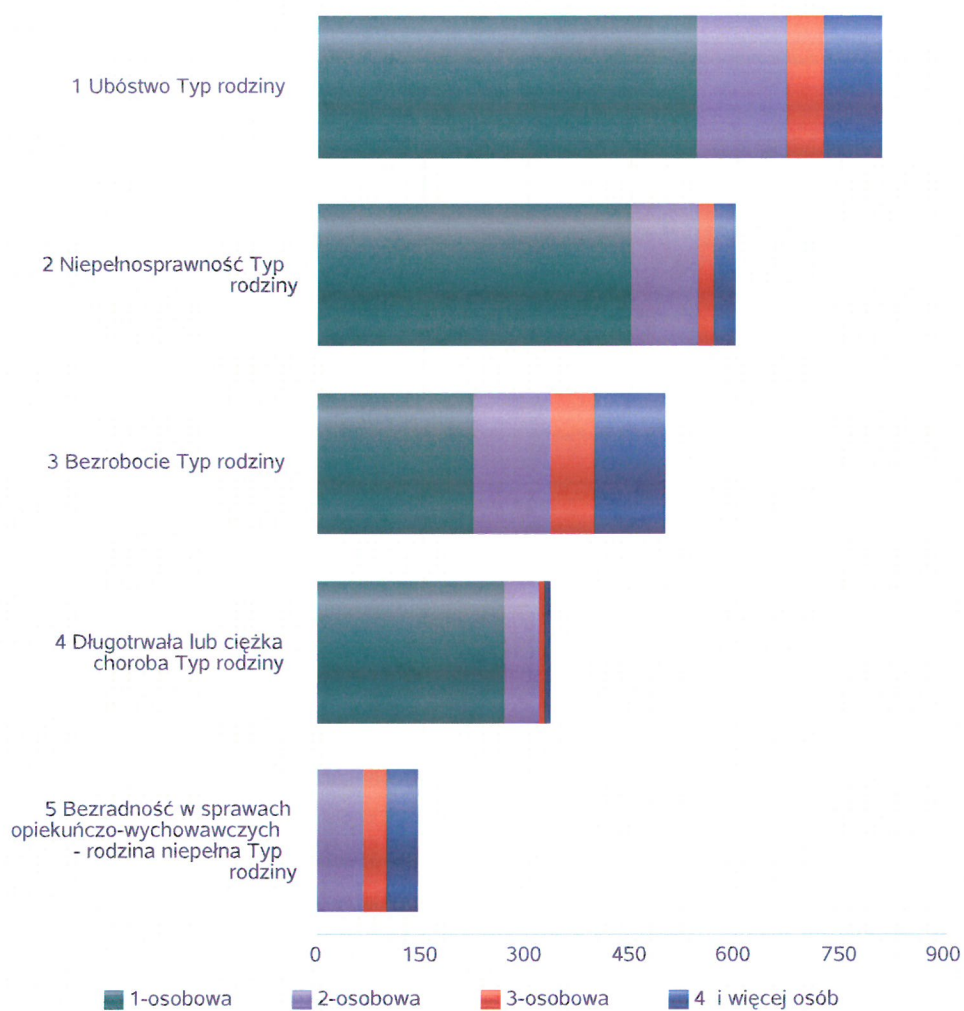
Liczba świadczeń

Główne powody przyznawania pomocy dla rodzin jednoosobowych i wieloosobowych

Powód przyznania	Ogółem	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny
		1-osobowa	2-osobowa	3-osobowa	4 i więcej osób
Ubóstwo	806	542	130	52	82
Niepełnosprawność	597	449	96	22	30
Bezrobocie	497	222	111	62	102
Długotrwała lub ciężka choroba	332	268	49	9	6
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna	143	1	64	35	43

Liczba rodzin pobierających świadczenia wg powodów

Liczba osób korzystających ze usług opiekuńczych.

Rok	Liczba osób
2016	170
2017	207
2018	278
2019	378
2020	288

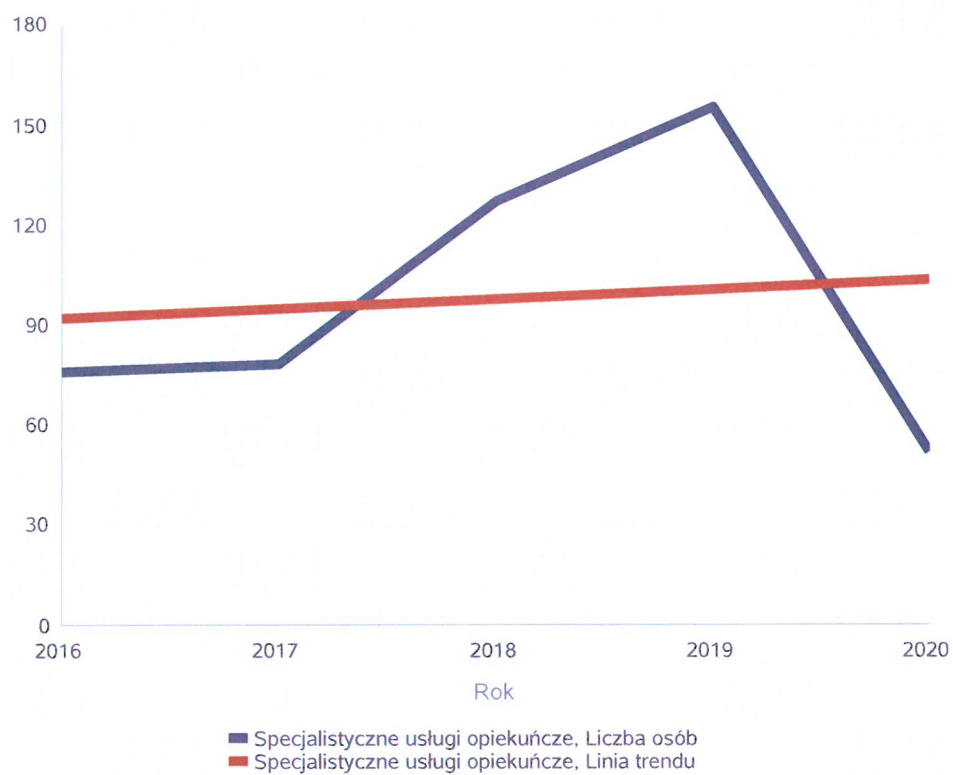
Liczba osób

Liczba osób korzystających z specjalistycznych usług opiekuńczych.

Rok	Liczba osób
2016	76
2017	78
2018	127
2019	155
2020	52

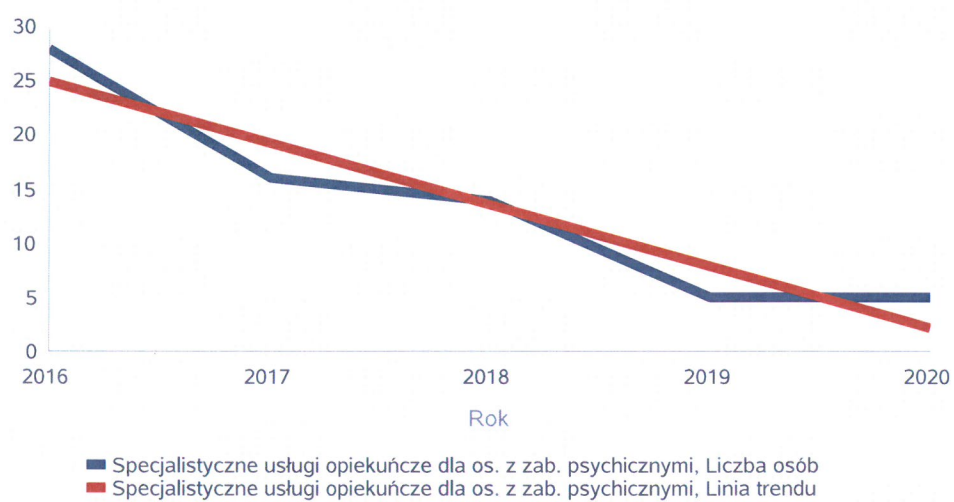
Liczba osób

Liczba osób korzystających z usług specjalistycznych opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

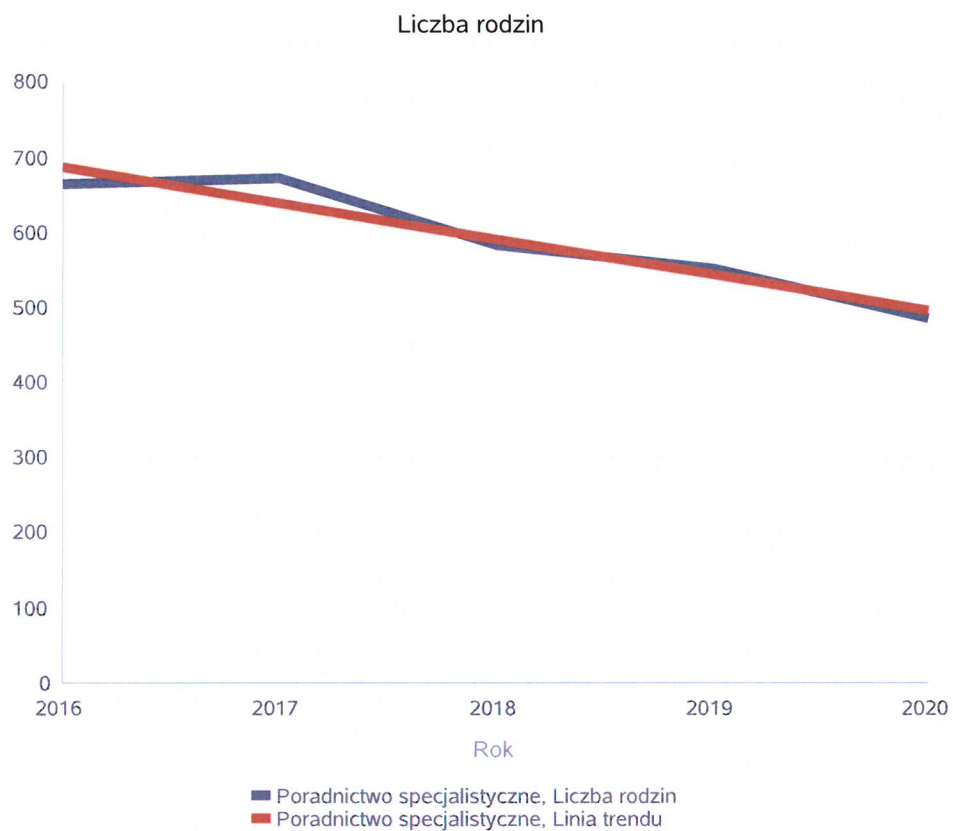
Rok	Liczba osób
2016	28
2017	16
2018	14
2019	5
2020	5

Liczba osób

Liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego.

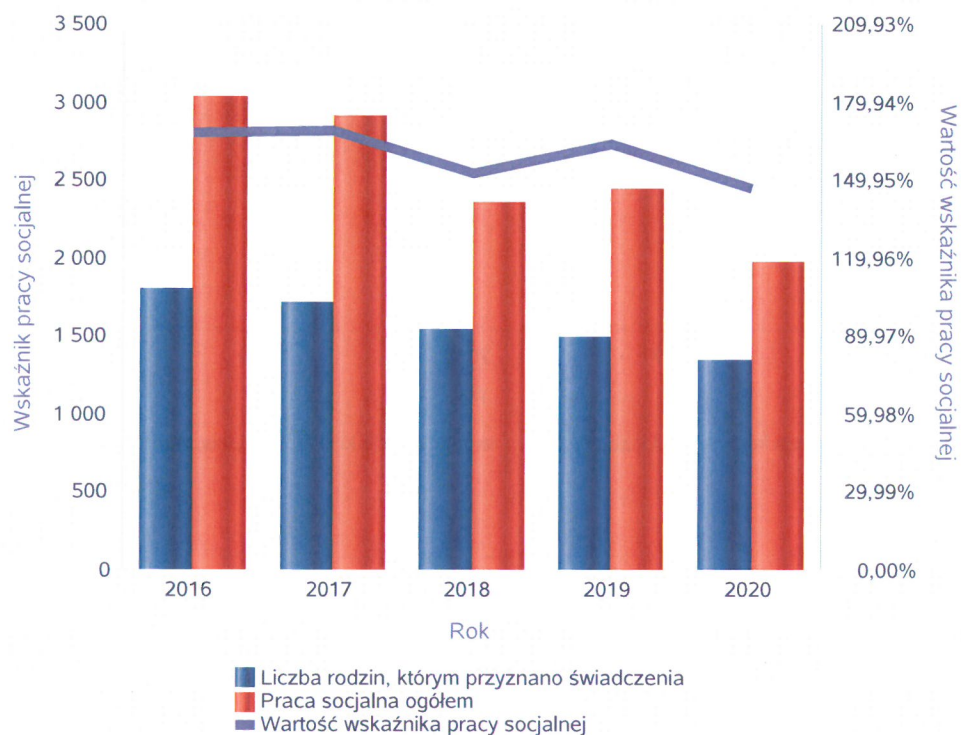
Rodzaj	Liczba rodzin w latach				
	2016	2017	2018	2019	2020
Poradnictwo specjalistyczne	665	673	582	551	486

Wskaźnik pracy socjalnej - wskaźnik obliczany jako stosunek liczby rodzin objętych pracą socjalną do rodzin osób, którym przyznano świadczenie pomnożony przez 100%.

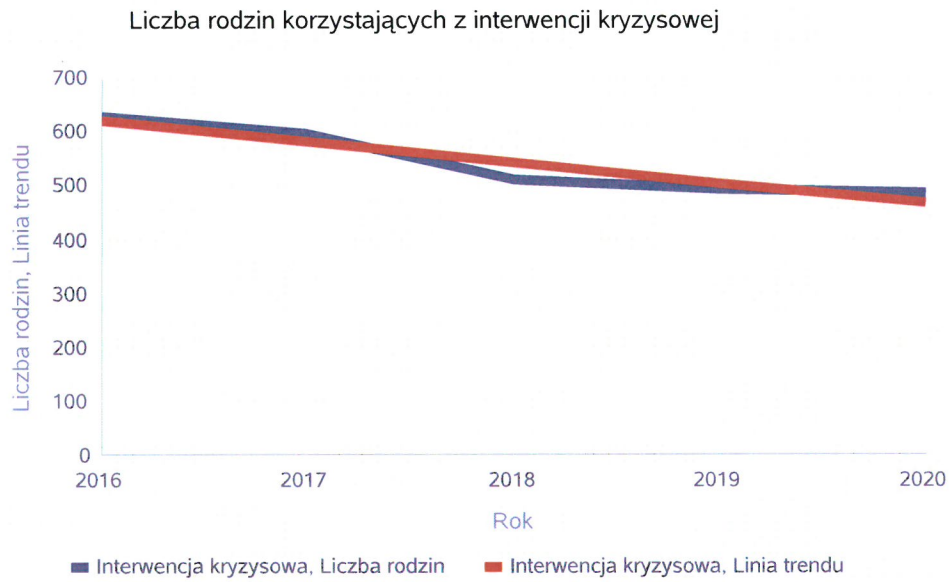
	2016	2017	2018	2019	2020
Wskaźnik pracy socjalnej	168,40%	168,76%	153,06%	163,61%	146,88%
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia	1 804	1 722	1 538	1 492	1 344
Praca socjalna ogółem	3 038	2 906	2 354	2 441	1 974

Wskaźnik pracy socjalnej

Liczba rodzin korzystających z interwencji kryzysowej.

	Liczba rodzin				
Udzielone świadczenia	2016	2017	2018	2019	2020
Interwencja kryzysowa	627	597	512	494	486

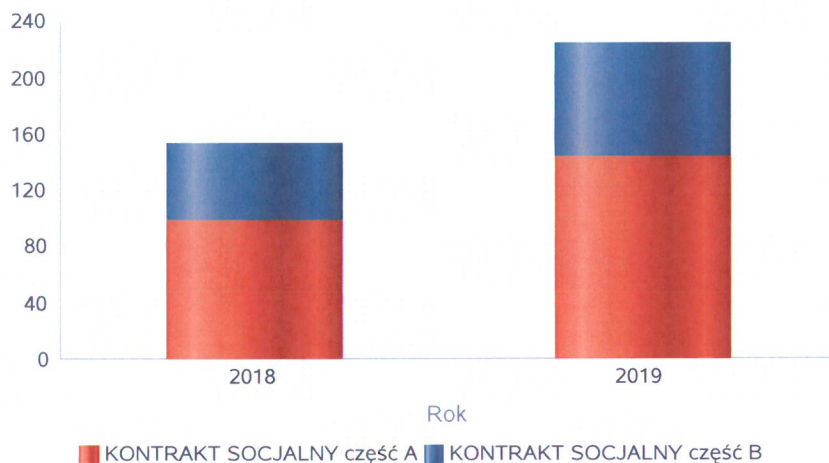

Kontrakt socjalny.

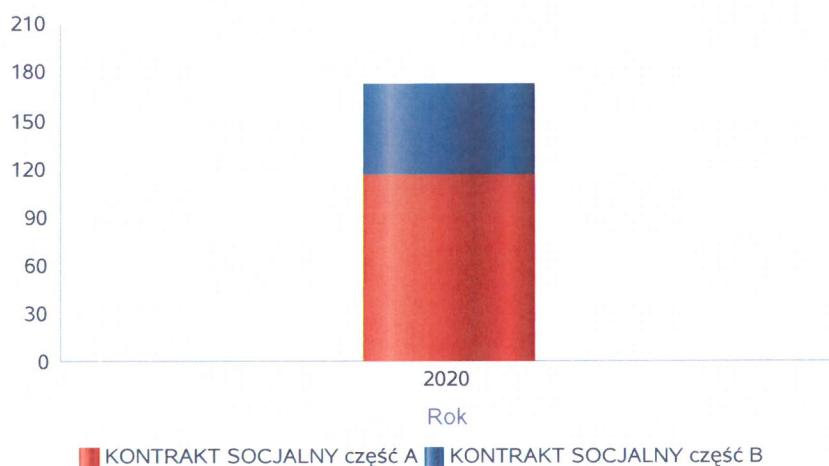
Wskaźnik obliczany jako udział osób objętych kontraktem socjalnym typu A i typu B w ogólnej liczbie osób nim objętych.

Rok		KONTRAKT SOCJALNY część A	KONTRAKT SOCJALNY część B
2018	LICZBA KONTRAKTÓW SOCJALNYCH	99	54
	LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI SOCJALNYMI	121	75
2019	LICZBA KONTRAKTÓW SOCJALNYCH	144	80
	LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI SOCJALNYMI	164	101
2020	LICZBA KONTRAKTÓW/PROJEKTÓW SOCJALNYCH	116	57
	LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI/PROJEKTAMI SOCJALNYMI	155	57

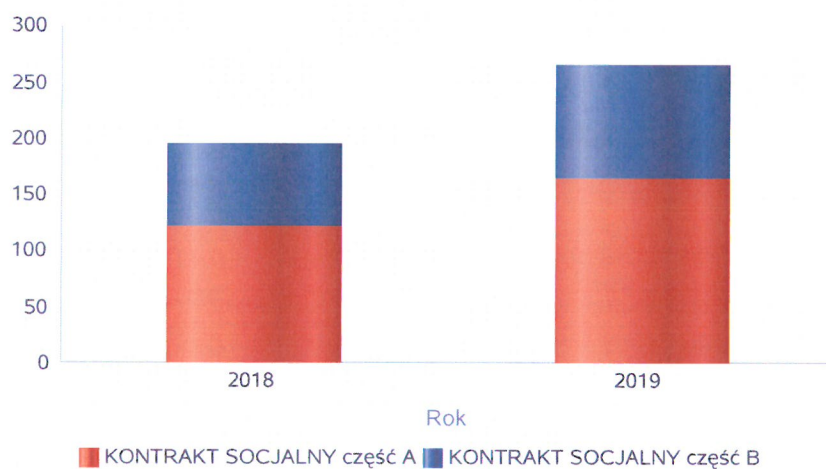
LICZBA KONTRAKTÓW SOCJALNYCH

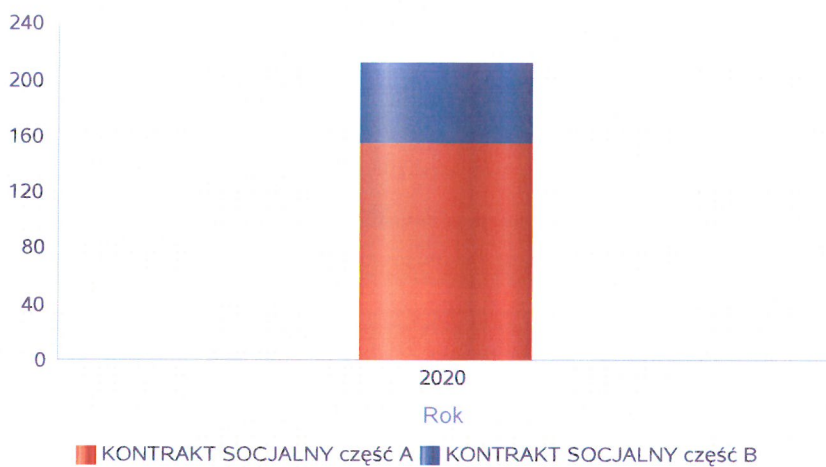
LICZBA KONTRAKTÓW/PROJEKTÓW SOCJALNYCH

LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI SOCJALNYMI

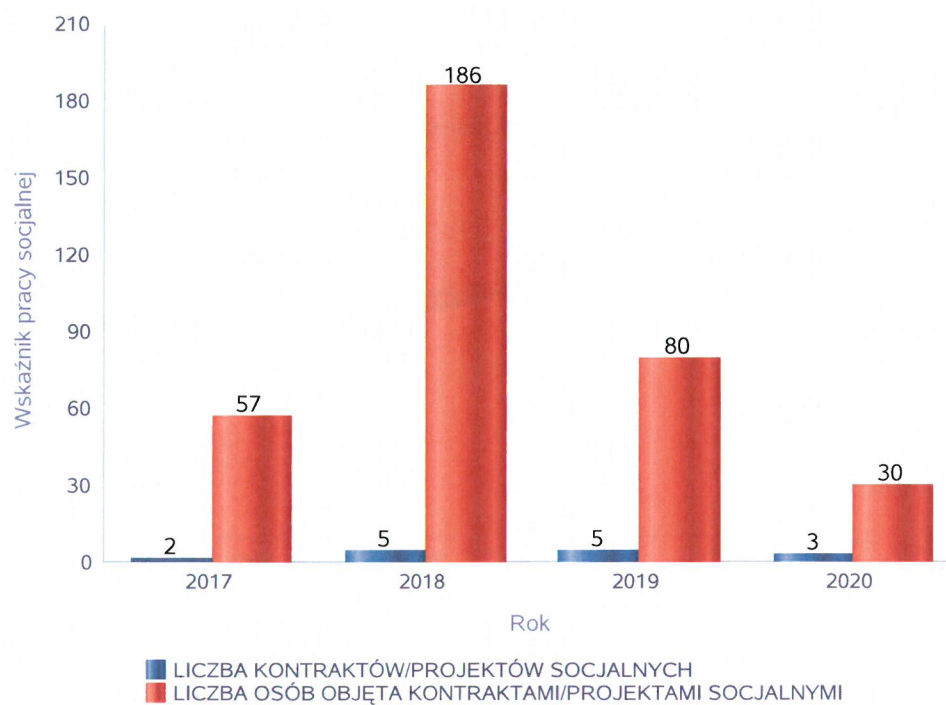

LICZBA OSÓB OBJĘTA
KONTRAKTAMI/PROJEKTAMI
SOCJALNYMI

Liczba projektów socjalnych w odniesieniu do liczby osób nimi objętych.

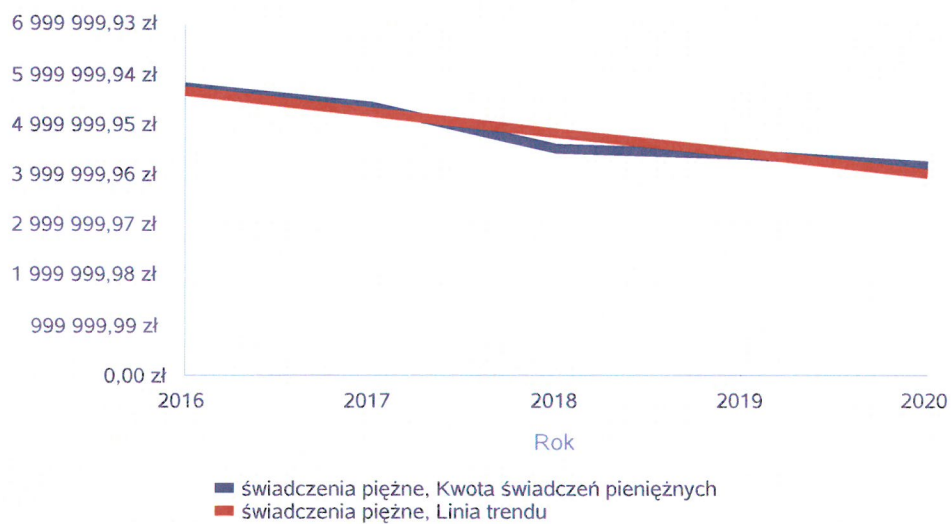
	2017	2018	2019	2020
LICZBA KONTRAKTÓW/PROJEKTÓW SOCJALNYCH	2	5	5	3
LICZBA OSÓB OBJĘTA KONTRAKTAMI/PROJEKTAMI SOCJALNYMI	57	186	80	30

Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej

Rok	Kwota świadczeń pieniężnych
2016	5 739 253,01 zł
2017	5 339 708,02 zł
2018	4 518 319,11 zł
2019	4 388 784,45 zł
2020	4 187 874,77 zł

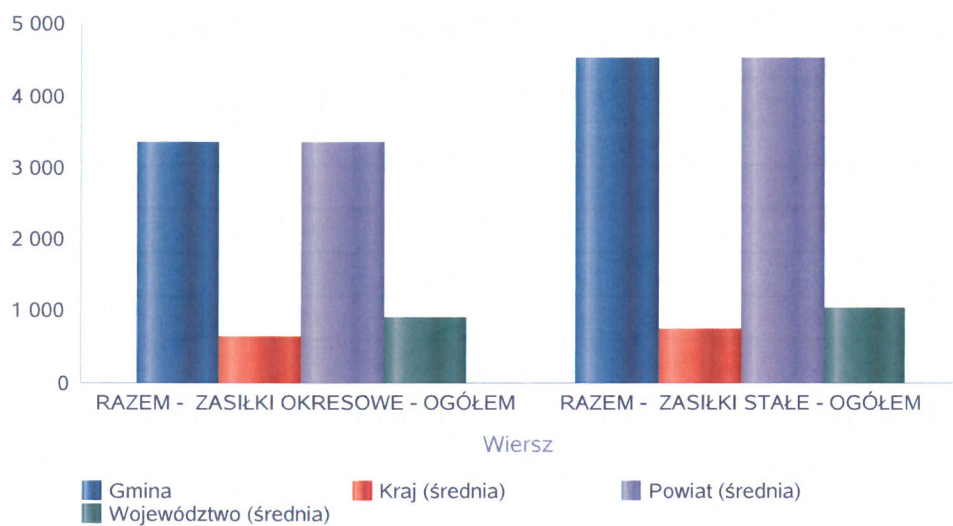
Kwota świadczeń pieniężnych

Podstawowe statystyki dla świadczeń pieniężnych

Poziom	Wiersz	Liczba świadczeń
Gmina	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	3 355
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	4 514
Powiat (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	3 355
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	4 514
Województwo (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	911
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	1 047
Kraj (średnia)	RAZEM - ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	653
	RAZEM - ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	745

Liczba świadczeń

**DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA				
Liczba osób	1	3 721	5 830	5 700
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE				
Liczba osób	2	1 964	1 691	1 680
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	1 127	955	936
Wiek 0-17	4	443	312	302
Wiek produkcyjny *	5	1 060	991	958
Wiek poprodukcyjny **	6	461	388	420
Liczba rodzin	7	1 492	1 344	1 330
Liczba osób w rodzinach	8	2 628	2 313	2 280
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)				
Ogółem	9	1 033	866	873
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	573	492	497
Wiek 0-17	11	229	165	166
Wiek 18-59	12	482	443	445
Wiek 60 lat i więcej	13	322	258	262
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY				
Liczba osób ogółem	14	3 525	2 238	2 305
Liczba rodzin	15	2 057	1 974	2 049
Liczba osób w rodzinach	16	4 618	3 517	3 591
KONTRAKT SOCJALNY				
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	17	178	173	150
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	18	265	212	190

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR

W 2020 roku z pomocy społecznej w postaci świadczeń pieniężnych skorzystało 1077 osób, w postaci świadczeń niepieniężnych 749 osób.

Odpłatność gminy za pobyt w Domu Pomocy Społecznej dotyczyła 226 osób.

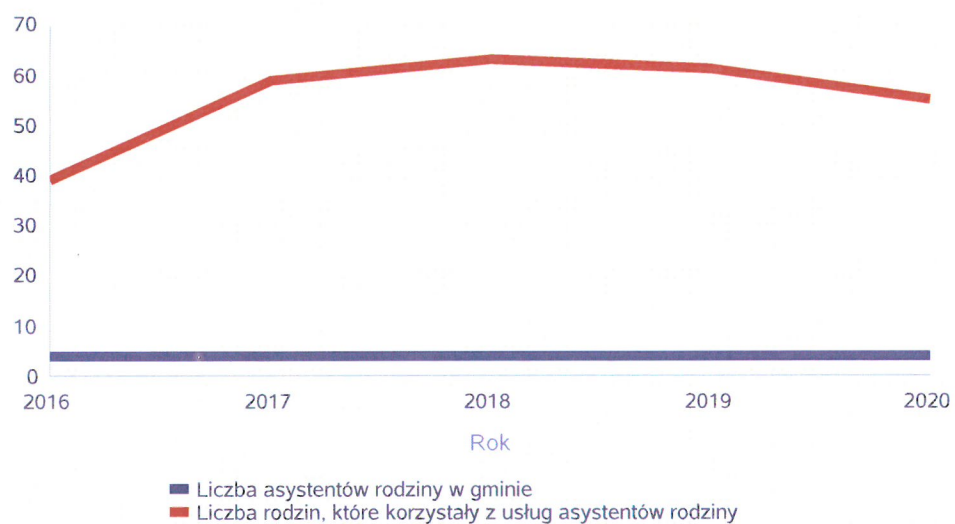
W gminie funkcjonowało 4 asystentów rodziny, którzy objęli swoją opieką 55 rodzin.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w podziale na zasiłki stałe, okresowe oraz celowe, liczby asystentów rodziny, liczby rodzin wspieranych i liczby osób objętych pracą asystenta rodziny.

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny.

	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba asystentów rodziny w gminie	4	4	4	4	4
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystentów rodziny	39	59	63	61	55

Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin

**Dane o korzystających z pomocy i wsparcia
GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR**
wypełniana wyłącznie przez gminy i miasta na prawach powiatu
w całym okresie sprawozdawczym

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
SWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
ZASIŁEK STAŁY				
Liczba osób	1	490	461	470
Kwota świadczeń w złotych	2	2 648 835	2 395 122	2 340 000
W tym: (wiersze 3-6)				
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących				
Liczba osób	3	415	402	409
Kwota świadczeń w złotych	4	2 406 822	2 204 752	2 152 800
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie				
Liczba osób	5	81	68	71
Kwota świadczeń w złotych	6	242 013	190 370	187 200
ZASIŁEK OKRESOWY				
Liczba osób	7	706	583	620
Kwota świadczeń w złotych	8	1 457 035	1 128 730	1 296 000
W tym: (wiersze 9-16)				
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób	9	425	403	434
Kwota świadczeń w złotych	10	755 078	799 413	920 160
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób	11	92	50	56
Kwota świadczeń w złotych	12	182 019	48 787	51 840
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób	13	140	115	124
Kwota świadczeń w złotych	14	200 274	145 915	168 480
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego				
Liczba osób	15	2	1	1
Kwota świadczeń w złotych	16	1 052	701	701
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b				
Liczba osób	17	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	18	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY OGÓŁEM				
Liczba osób	19	762	762	780
Kwota świadczeń w złotych	20	569 220	664 486	793 109
W tym: (wiersze 21 - 22)				
ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	21	263	469	490
Kwota świadczeń w złotych	22	213 453	382 905	444 609
ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
Liczba osób	23	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
POSILEK OGÓŁEM				
Liczba osób	25	538	399	410
Kwota świadczeń w złotych	26	344 041	232 981	318 920
W tym: (z wierszy 25 - 26)				
DLA DZIECI				
Liczba osób	27	446	314	320
Kwota świadczeń w złotych	28	166 908	49 275	133 320
W tym (z wierszy 25-26):				
POSILEK świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "Posilek w szkole i w domu"				
Liczba osób	29	538	399	410
Kwota świadczeń w złotych	30	344 041	232 981	318 920
W tym (z wierszy 29-30):				
DLA DZIECI				
Liczba osób	31	446	314	320
Kwota świadczeń w złotych	32	166 908	49 267	133 320
SCHRONIENIE - OGÓŁEM				
Liczba osób	33	71	221	230
Kwota świadczeń w złotych	34	360 089	620 380	924 440
UBRANIE				
Liczba osób	35	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	36	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU				
Liczba rodzin	37	22	26	28
Kwota świadczeń w złotych	38	45 101	61 400	60 000
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	39	222	226	230
Kwota świadczeń w złotych	40	6 229 667	6 046 393	7 130 190
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA				
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	41	61	55	75
Liczba rodzin wspierających	42	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	43	4	4	5
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	44	76 721	50 280	47 000

3.2. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR

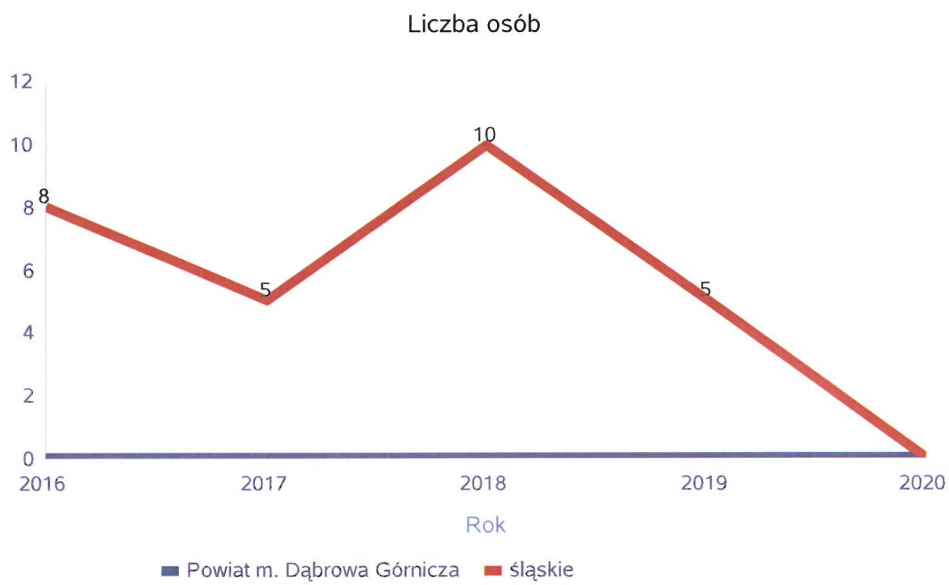
W 2020 roku w 142 rodzinach zastępczych umieszczonych było 204 dzieci. Na terenie powiatu 24 pełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej zdecydowało o opuszczeniu rodziny i zostało objętych indywidualnym programem usamodzielnienia. W powiecie funkcjonowało 10 koordynatorów pieczy zastępczej oraz 4 rodziny pomocowe.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby osób korzystających z indywidualnego programu integracji cudzoziemców, liczby rodzin i dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, kwoty świadczeń ze względu na typ rodziny, w której umieszczono dziecko w pieczy zastępczej, kwoty świadczeń dodatku zadaniowego w różnych typach pieczy zastępczej, strukturę liczby osób usamodzielnionych w rozbiciu na pełnoletnie osoby opuszczające rodziny zastępcze, pełnoletnie osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze, pełnoletnie osoby opuszczające instytucje, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, kwotę świadczeń na usamodzielnienie.

—
wiersz 13 - osoby niepełnosprawne wraz z opiekunami osób niepełnosprawnych: rok 2019 - 170 osób niepełnosprawnych + 91 opiekunów; rok 2020 - 192 osoby niepełnosprawne + 101 opiekunów; prognoza 2021 - 245 osób niepełnosprawnych + 125 opiekunów.

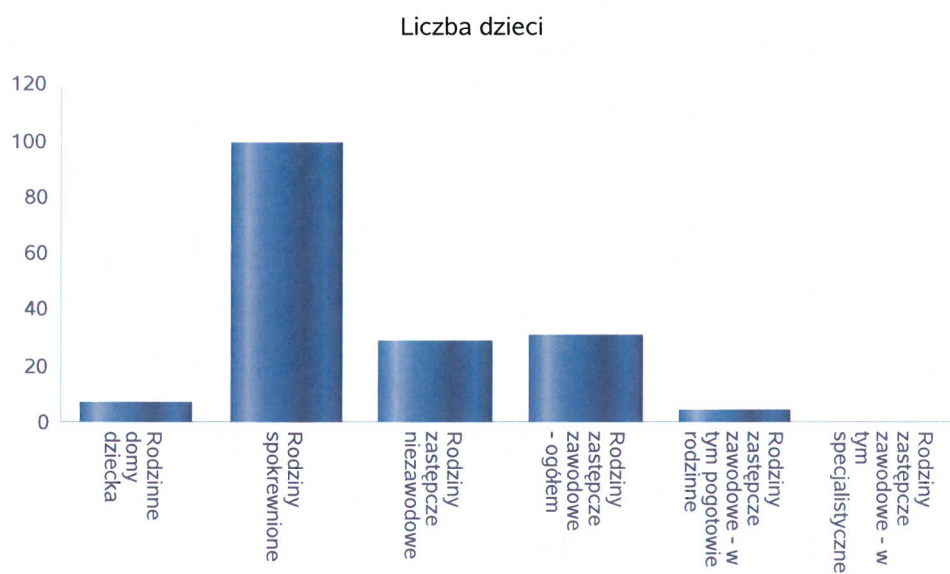
Liczba osób korzystających z indywidualnego programu integracji cudzoziemców w województwie.

	Liczba osób				
	2016	2017	2018	2019	2020
Powiat m. Dąbrowa Górnicza	0	0	0	0	0
śląskie	8	5	10	5	0

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach, rodzinach spokrewnionych z dzieckiem, w rodzinach zastępczych niezawodowych, zastępczych zawodowych, w tym rodzinach zastępczych specjalistycznych, rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego w 2020 roku.

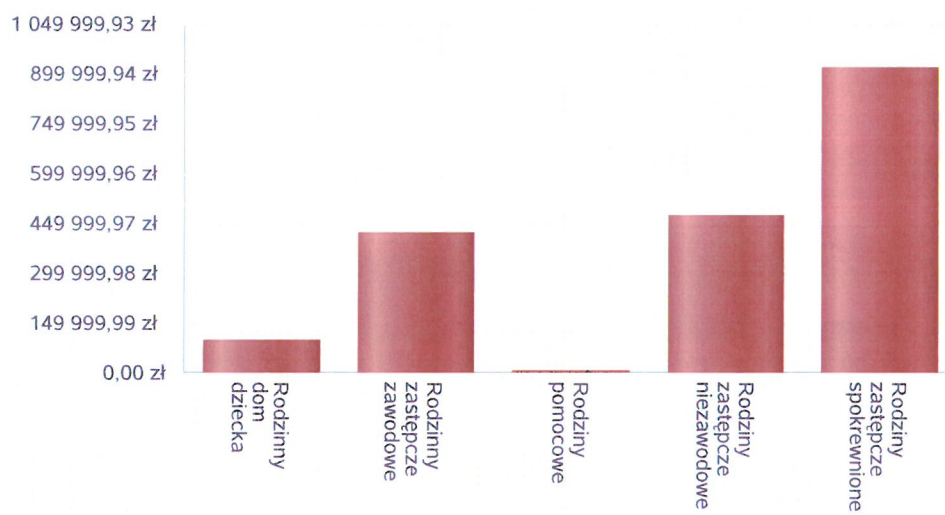
Forma pieczy:	Liczba dzieci
Rodzinne domy dziecka	7
Rodziny spokrewnione	99
Rodziny zastępcze niezawodowe	29
Rodziny zastępcze zawodowe - ogółem	31
Rodziny zastępcze zawodowe - w tym pogotowie rodzinne	4
Rodziny zastępcze zawodowe - w tym specjalistyczne	0

Kwoty świadczeń ze względu na typ rodziny, w której umieszczono dziecko w 2020 roku.

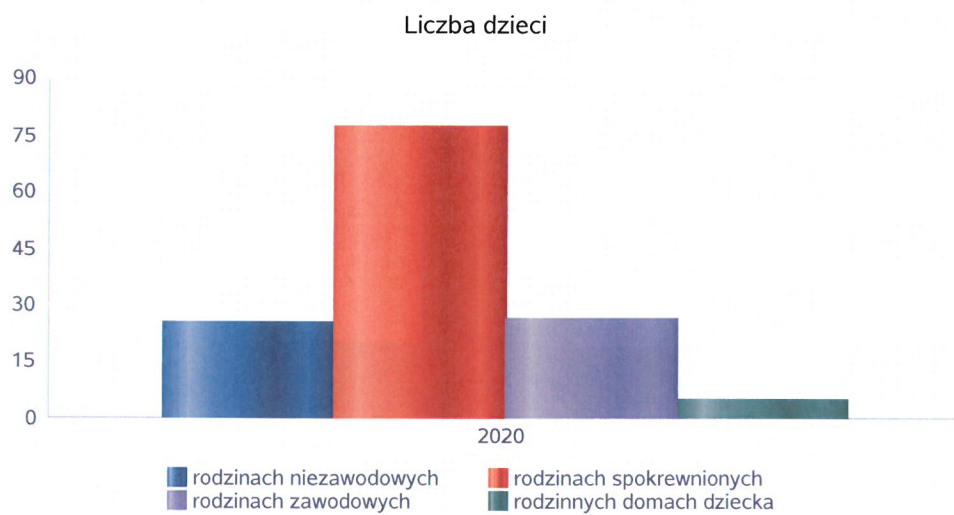
Rodzaj świadczenia	Rodzinny dom dziecka	Rodzinny zastępcze zawodowe	Rodziny pomocowe	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze spokrewnione
Wydatki na świadczenia dla rodzin zastępczych lub osób prowadzących rodzinny dom dziecka	98 182,00 zł	420 136,00 zł	5 973,00 zł	477 496,00 zł	916 805,00 zł

Kwoty świadczeń

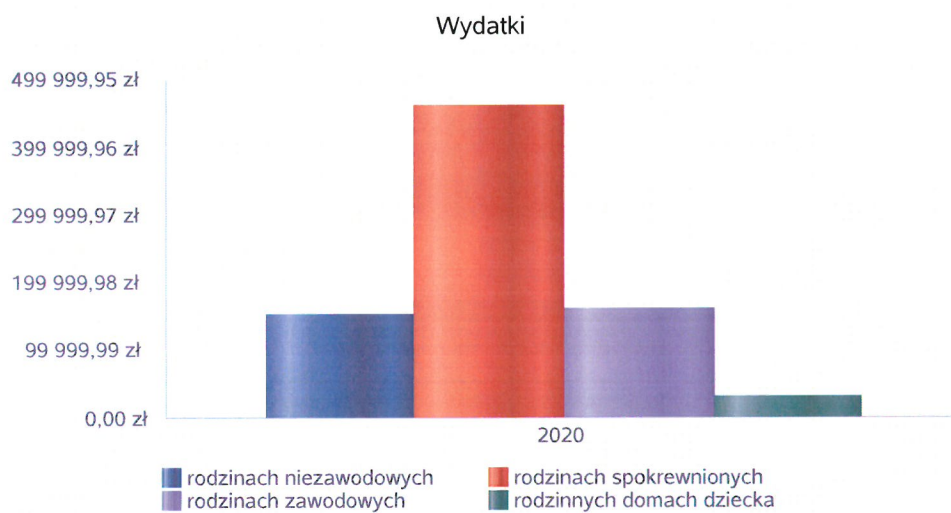
Średniomiesięczna liczba dzieci umieszczonych w różnych typach pieczy zastępczej uprawnionych do otrzymywania dodatku wychowawczego w 2020 roku.

Forma pieczy w	Liczba dzieci
rodzinach niezawodowych	25
rodzinach spokrewnionych	77
rodzinach zawodowych	26
rodzinnych domach dziecka	5

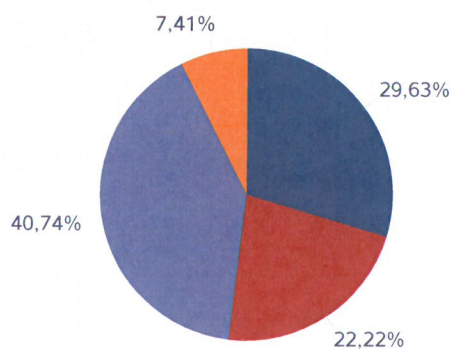
Kwoty świadczeń dodatku wychowawczego w różnych typach pieczy zastępczej w 2020 roku.

Forma pieczy w	Wydatki narastająco od początku roku
rodzinach spokrewnionych	461 942,00 zł
rodzinach niezawodowych	152 374,00 zł
rodzinach zawodowych	161 970,00 zł
rodzinnych domach dziecka	30 950,00 zł

Liczba osób usamodzielnionych w rozbiciu na pełnoletnie osoby opuszczające rodziny zastępcze, pełnoletnie osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze w 2020 roku.

Grupa	Odływ z instytucjonalnej pieczy zastępczej	Odływ z rodzin zastępczych niezawodowych	Odływ z rodzin zastępczych spokrewnionych	Odływ z rodzin zastępczych zawodowych	Odływ z rodzinnych domów dziecka
Dzieci powyżej 18 roku życia	8	6	11	0	2

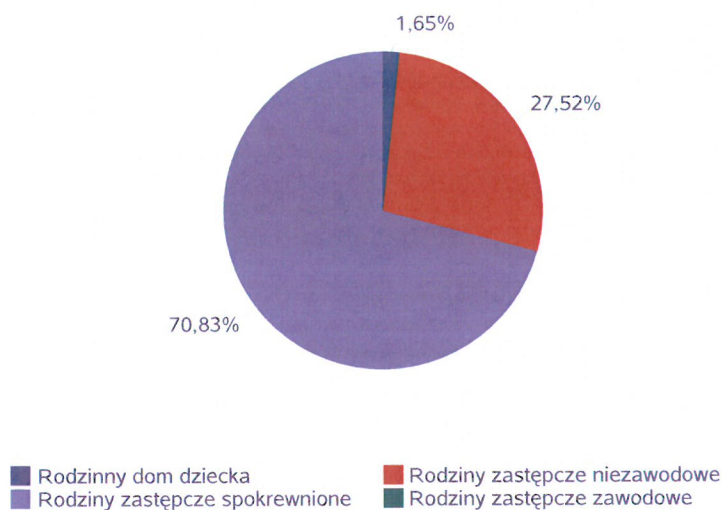

- Odływ z instytucjonalnej pieczy zastępczej
- Odływ z rodzin zastępczych niezawodowych
- Odływ z rodzin zastępczych spokrewnionych
- Odływ z rodzin zastępczych zawodowych
- Odływ z rodzinnych domów dziecka

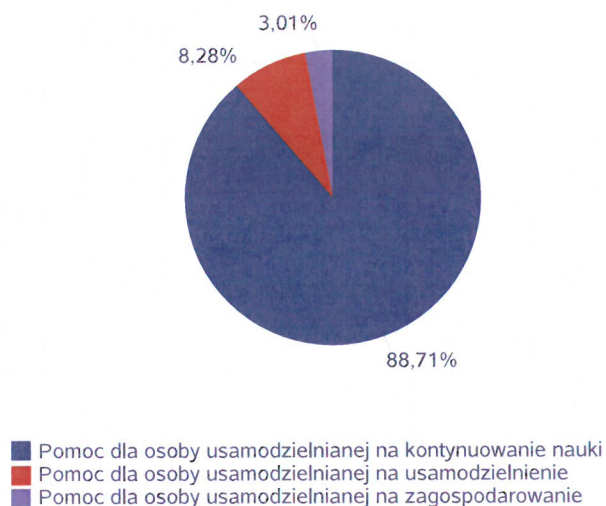
Kwota w złotych ogółem świadczeń na usamodzielnienia w rozbiciu na pełnoletnie osoby opuszczające rodziny zastępcze w 2020 roku.

Rodzaj usamodzielnienia	Rodzinny dom dziecka	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze zawodowe
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na kontynuowanie nauki	3 454,00 zł	47 576,00 zł	134 848,00 zł	0,00 zł
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na usamodzielnienie	0,00 zł	6 939,00 zł	10 410,00 zł	0,00 zł
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na zagospodarowanie	0,00 zł	3 154,00 zł	3 154,00 zł	0,00 zł

Procentowy udział wydatków wg rodzaju placówki

Procentowy udział wydatków wg rodzaju usamodzielnienia

**Dane o korzystających z pomocy i wsparcia
POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR
wypełniana wyłącznie przez powiaty i miasta na prawach powiatu
w całym okresie sprawozdawczym**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY				
PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE				
Liczba osób korzystających z usług	1	0	0	15
USAMODZIELNIENIE				
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE INSTYTUCJE O KTÓRYCH MOWA W ART. 88 UST.1 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	2	5	4	8
Kwota świadczeń w złotych	3	28 561	9 520	39 139
W TYM: (od poz. 4 do poz. 9)				
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE				
Liczba osób	4	0	0	1
Kwota świadczeń w złotych	5	0	0	5 289
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI				
Liczba osób	6	5	4	7
Kwota świadczeń w złotych	7	23 272	9 520	28 561
POMOC PIENIĘŻNA NA ZAGOSPODAROWANIE				
Liczba osób	8	1	0	1
Kwota świadczeń w złotych	9	5 289	0	5 289
REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH				
Ogólna kwota dofinansowania (PFRON, środki własne powiatu)	10	2 548 666	2 697 641	3 087 913
POMOC NA LIKWIDACJĘ BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, TECHNICZNYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ				
Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	11	30	30	22
Wartość dofinansowania w złotych	12	161 613	100 325	220 000
TURNUSY REHABILITACYJNE				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	13	261	293	370
Wartość dofinansowania w złotych	14	254 528	307 231	500 000
ZAOPATRZENIE W PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE, ŚRODKI POMOCNICZE I SPRZĘT REHABILITACYJNY				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	15	429	320	320
Wartość dofinansowania w złotych	16	484 558	405 783	405 783
PROGRAM "AKTYWNY SAMORZĄD"				
Liczba świadczeń	17	123	67	62
Wartość dofinansowania w złotych	18	504 827	296 005	282 000
Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z form wsparcia pomocy społecznej ogółem	19	756	727	730
DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI				
Liczba dofinansowanych imprez	20	25	56	56
Liczba niepełnosprawnych uczestników	21	1 914	744	524
Wartość dofinansowania ogółem w złotych	22	200 580	537 430	643 136
DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA - PRZEWODNIKA				
Wartość dofinansowania w złotych	23	0	0	1 000

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Liczba pobierających w roku oceny świadczenie wychowawcze wyniosła 12 877 rodzin. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmalała o 9 rodzin (co stanowi spadek o 0,07% w stosunku do roku poprzedniego). Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie świadczenia wychowawczego wyniosła 107.852.184zł i w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 31.021.489zł.

Liczba pobierających w roku oceny zasiłek rodzinny wyniosła 1 550 rodzin. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmalała o 619 rodzin (co stanowi spadek o 28,34% w stosunku do roku poprzedniego). Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku rodzinnego wyniosła 5.093.394zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała o 1.352.501zł.

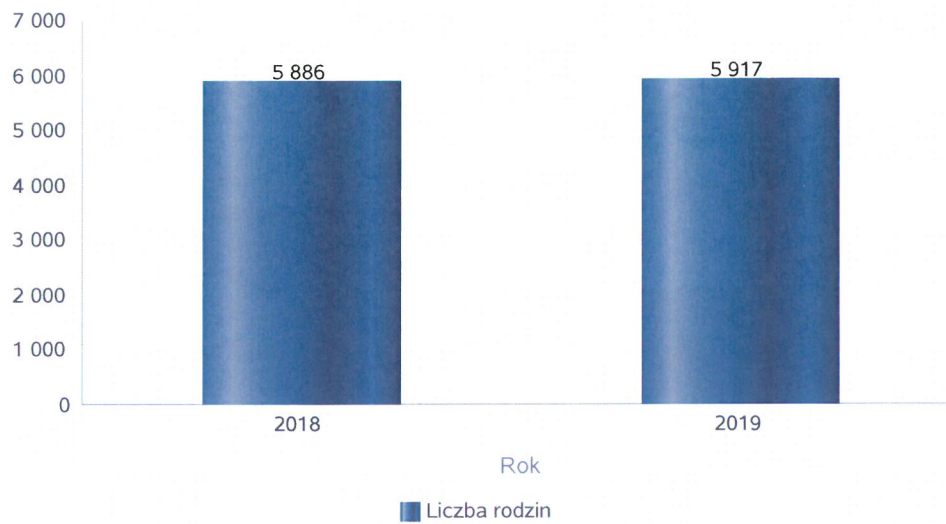
Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin, które otrzymały świadczenie wychowawcze w ciągu roku, kwoty świadczenia wychowawczego w ciągu roku, liczby rodzin i kwoty świadczeń w zakresie zasiłków rodzinnych, dodatków do zasiłków rodzinnych, jednorazowych dodatków z tytułu urodzenia się dziecka, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, liczby i kwot świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłku pielęgnacyjnego, zasiłku pielęgnacyjnego dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłku pielęgnacyjnego dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku dla opiekuna, świadczeń alimentacyjnych.

Średnia liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego.

Dane za rok 2019 dotyczą okresu od stycznia do czerwca.

Rok	Liczba rodzin
2018	5 886
2019	5 917

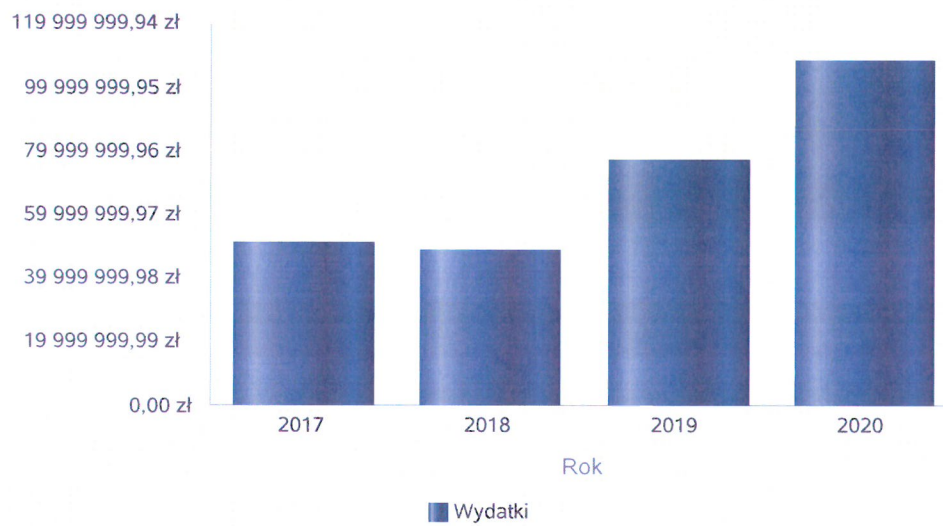
Średnia liczba rodzin korzystających ze świadczeń wychowawczych

Świadczenie wychowawcze - kwota świadczeń.

Rok	Wydatki
2017	51 386 383,00 zł
2018	48 649 698,00 zł
2019	76 830 695,00 zł
2020	107 852 184,00 zł

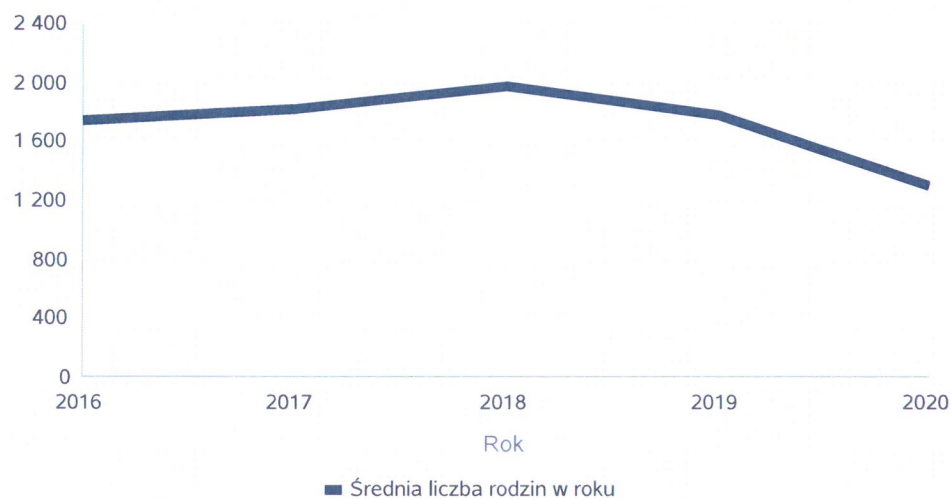
Świadczenie wychowawcze - kwota świadczeń

Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.

	Liczba rodzin				
	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami	1 746	1 824	1 985	1 788	1 298

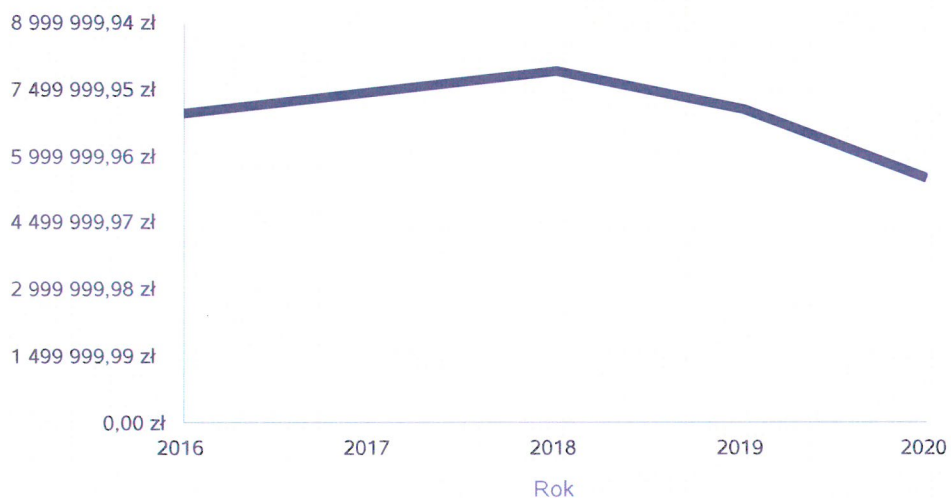
Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami

Kwotę zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami ogółem wypłaconych w ciągu roku.

Rok	Kwota
2016	6 950 100,08 zł
2017	7 418 293,21 zł
2018	7 930 192,28 zł
2019	7 031 100,28 zł
2020	5 501 126,04 zł

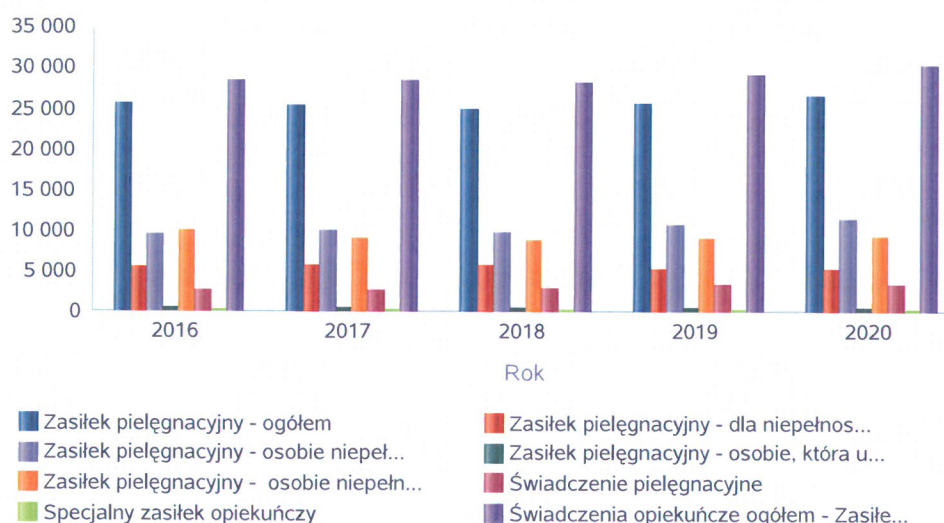
Kwota zasiłków rodzinnych wraz dodatkami oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka

Liczba świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób, które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna.

Świadczenia opiekuńcze	Liczba świadczeń				
	2016	2017	2018	2019	2020
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	25 640	25 496	24 908	25 664	26 517
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	5 444	5 765	5 796	5 317	5 299
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	9 542	10 074	9 703	10 633	11 342
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	616	577	548	521	481
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	10 038	9 080	8 861	9 193	9 395
Świadczenie pielęgnacyjne	2 606	2 733	3 014	3 294	3 496
Specjalny zasiłek opiekuńczy	228	272	256	310	294
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	28 474	28 501	28 178	29 268	30 307

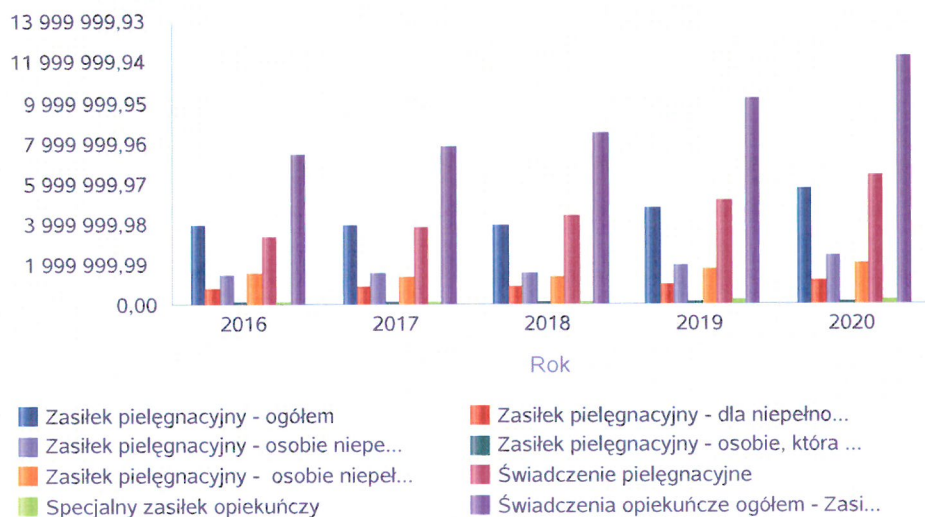
Liczba świadczeń

Kwota świadczeń: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka, dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 lat o różnych stopniach niepełnosprawności, zasiłek pielęgnacyjny dla osób które ukończyły 75 lat, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna.

	Kwota świadczeń				
Świadczenia opiekuńcze	2016	2017	2018	2019	2020
Zasiłek pielęgnacyjny - ogółem	3 922 920,00	3 900 888,00	3 932 946,00	4 765 584,00	5 692 284,00
Zasiłek pielęgnacyjny - dla niepełnosprawnego dziecka	832 932,00	882 045,00	913 526,00	978 157,00	1 137 986,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	1 459 926,00	1 541 322,00	1 531 815,00	1 973 917,00	2 432 847,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie, która ukończyła 75 lat	94 248,00	88 281,00	86 578,00	95 920,00	100 150,00
Zasiłek pielęgnacyjny - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	1 535 814,00	1 389 240,00	1 401 027,00	1 717 590,00	2 021 301,00
Świadczenie pielęgnacyjne	3 369 737,00	3 799 269,00	4 425 819,00	5 173 383,00	6 334 981,00
Specjalny zasiłek opiekuńczy	118 100,00	139 576,00	135 322,00	189 651,00	181 680,00
Świadczenia opiekuńcze ogółem - Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy	7 410 757,00	7 839 733,00	8 494 087,00	10 128 618,00	12 208 945,00

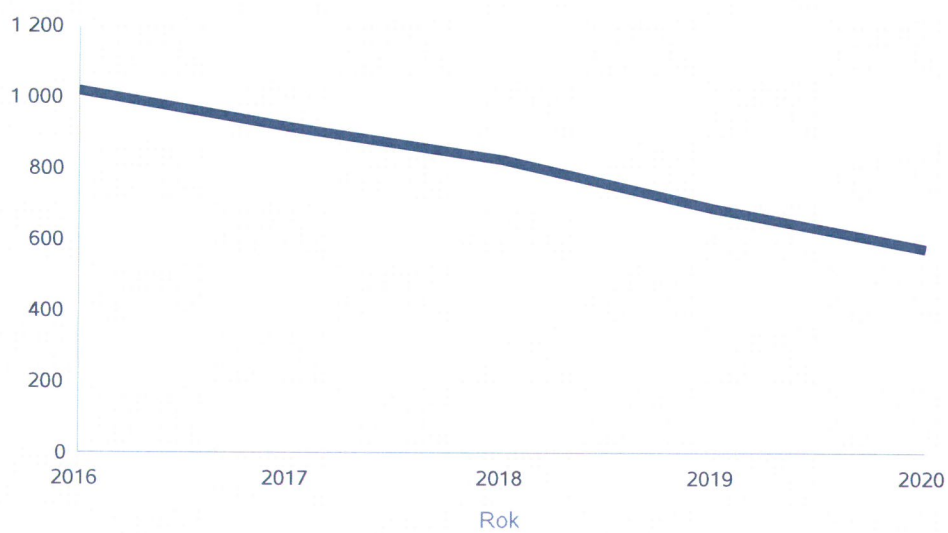
Kwota świadczeń

Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach.

	Liczba osób				
	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	1 021	916	823	687	577

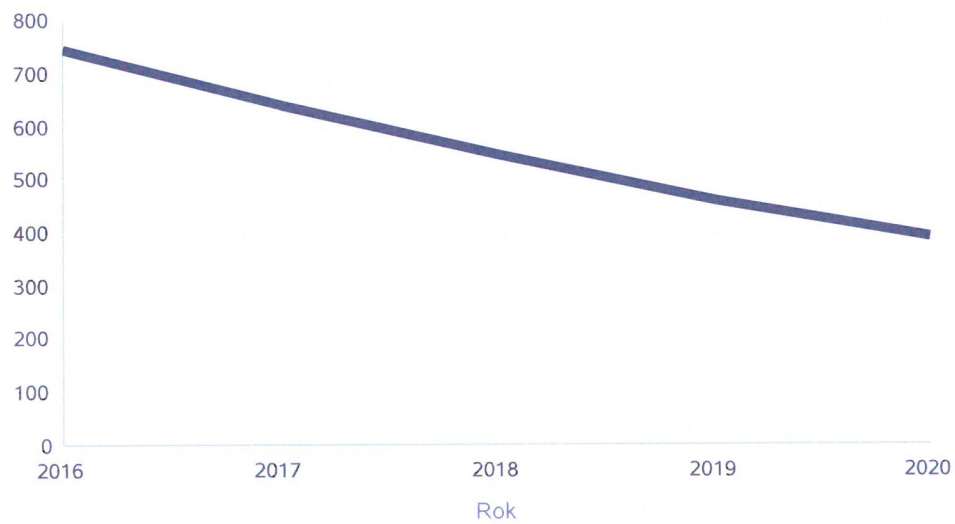
Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego

Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego w poszczególnych latach.

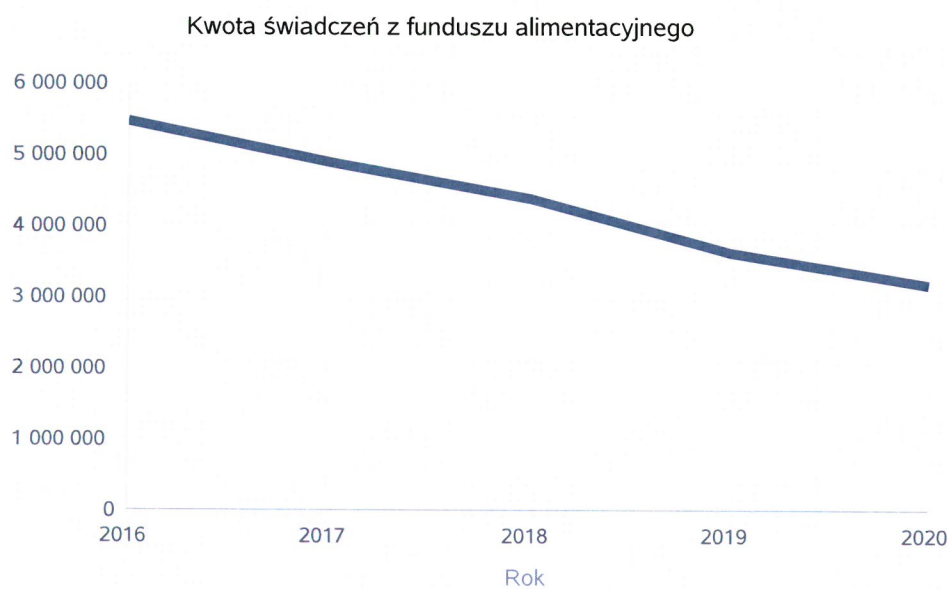
	Liczba rodzin				
	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego	746	640	546	461	392

Liczba rodzin korzystających ze świadczenia alimentacyjnego

Kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych latach [w zł].

	Kwota				
	2016	2017	2018	2019	2020
Ogólna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego	5 482 365	4 923 857	4 402 726	3 646 510	3 167 331

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
DODATKI MIESZKANIOWE				
Liczba gospodarstw domowych	1	1 333	939	950
Kwota świadczeń w złotych	2	1 838 777	1 827 809	1 842 576
DODATKI ENERGETYCZNE				
Liczba gospodarstw domowych	3	320	236	230
Kwota świadczeń w złotych	4	26 285	20 938	20 318

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej. W mieście Dąbrowa Górnicza prowadzą działalność następujące instytucje pomocy społecznej, finansowane min. z budżetu gminy:

Ośrodki wsparcia:

- Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Morcinka 15 z filią przy ul. Swobodnej 59,
- Dzienny Dom Senior-WIGOR przy ul. Morcinka 15 z dwoma filiami przy ul. Korczaka 9a i Jaworowej 4a,
- Schronisko dla Bezdomnych przy al. Zwycięstwa 6,
- Schronisko dla Bezdomnych z usługami opiekuńczymi przy al. Zwycięstwa 6.

Pozostałe instytucje:

- Dom Pomocy Społecznej POD DĘBEM przy ul. Norwida 1,
- Noclegownia przy ul. Łącznej 31,
- działający w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy ul. 3 Maja 22,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza PRZYSTAŃ przy ul. Jasnej 29/1,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1 przy ul. Jasnej 29/2,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2 przy ul. Ziołowej 28/1,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 3 przy ul. Ziołowej 28/2,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej przy ul. Św. Antoniego 107 prowadzone przez organizację pozarządową - Stowarzyszenie na rzecz osób niepełnosprawnych OTWARTE SERCE,
- działający w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Klub Integracji Społecznej, realizujący zadania z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej, skierowane do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub wykluczonych społecznie,
- 4 mieszkania chronione.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby placówek w podziale na typ i instytucje prowadzącą, liczby miejsc i liczby osób korzystających z placówek, wskaźnik nasycenia usługami w postaci domów pomocy społecznej, środowiskowych domów samopomocy, mieszkań chronionych.

Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

wiersz 25 - 0 - brak danych

wiersz 34 - 0 - brak danych

wiersz 35 i 36 - liczba osób zatrudnionych oraz roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek zostały podane łącznie dla noclegowni i ogrzewalni, ponieważ gmina zleciła w jednym zadaniu prowadzenie obu placówek i przekazał łącznie środki na prowadzenie noclegowni, w tym ogrzewalni.

Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia (c.d.)

wiersz 16-17 (Placówki Specjalistycznego Poradnictwa) - zadanie realizuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej

wiersz 18 (Placówki Specjalistycznego Poradnictwa) - zadania realizowane są w ramach środków finansowych Ośrodka Interwencji Kryzysowej

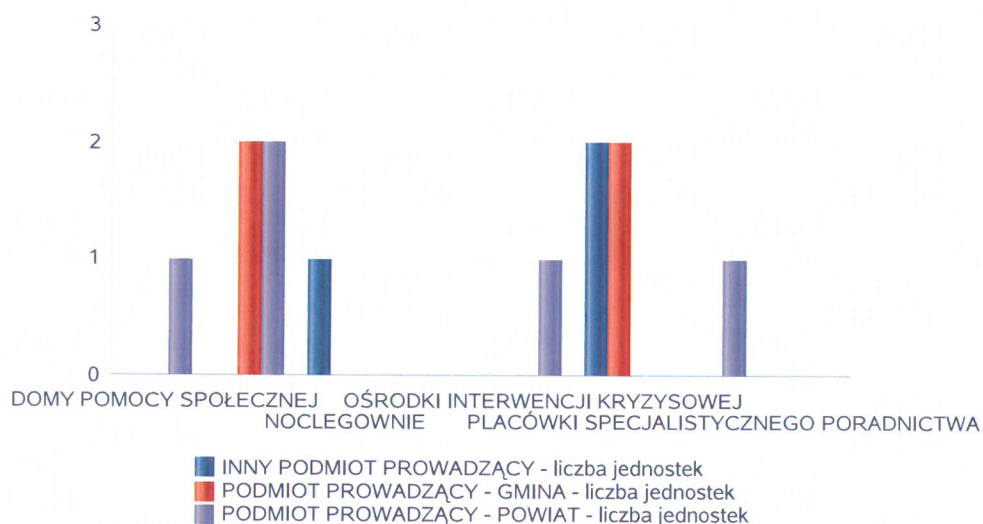
Inne instytucje pomocy i wsparcia

wiersze 1-4 (dane za rok 2019) - 0 - brak danych

Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w podziale na instytucję prowadząc w 2020 roku

Jednostka	INNY PODMIOT PROWADZĄCY - liczba jednostek	PODMIOT PROWADZĄCY - GMINA - liczba jednostek	PODMIOT PROWADZĄCY - POWIAT - liczba jednostek
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	0	1
MIESZKANIA CHRONIONE	0	2	2
NOCLEGOWNIE	1	0	0
OGRZEWALNIE	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	0	0	1
OŚRODKI WSPARCIA	2	2	0
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA	0	0	1
RODZINNE DOMY POMOCY	0	0	0

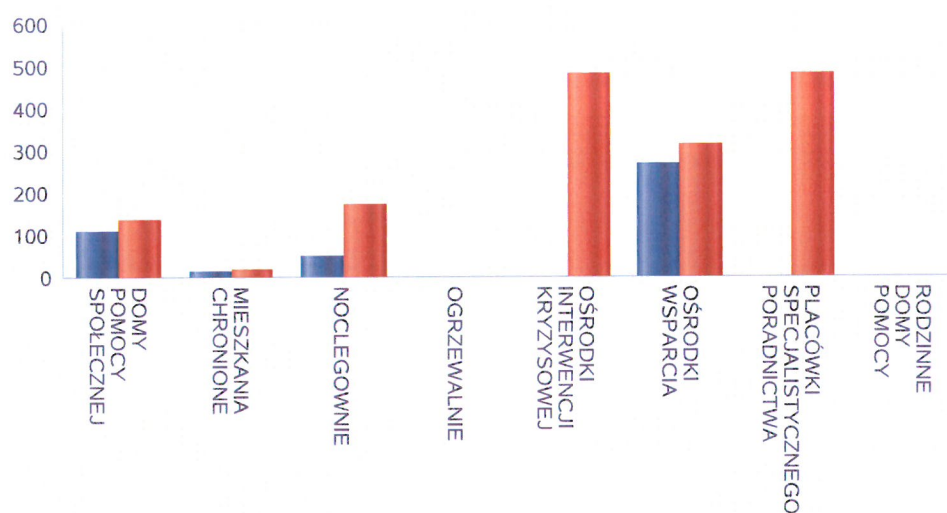
Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w 2020 roku.

Rodzaj placówki	liczba miejsc	liczba osób korzystających
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	110	139
MIESZKANIA CHRONIONE	17	22
NOCLEGOWNIE	50	173
OGRZEWALNIE	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ		486
OŚRODKI WSPARCIA	270	315
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA		486
RODZINNE DOMY POMOCY	0	0

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

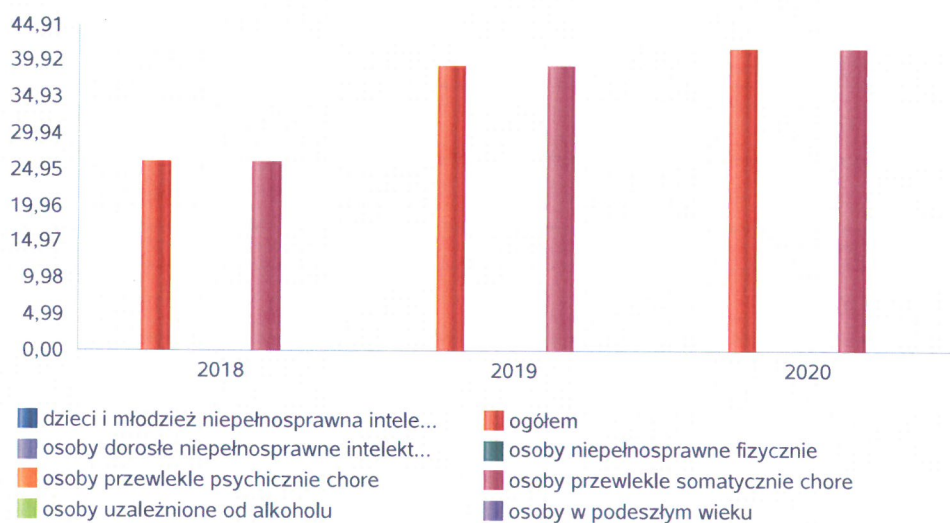

Nasycenie usługami w DPS.

Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób umieszczonych w DPS pomnożony przez 100 do sumy liczby osób umieszczonych w DPS i liczby oczekujących.

Grupa osób	Wskaźnik nasycenia usługami w DPS-ach wyrażony w %		
	2018	2019	2020
ogółem	26,09	39,33	41,67
osoby w podeszłym wieku			
osoby przewlekle somatycznie chore	26,09	39,33	41,67
osoby przewlekle psychicznie chore			
osoby dorosłe niepełnosprawne intelektualnie			
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie			
osoby niepełnosprawne fizycznie			
osoby uzależnione od alkoholu			

Nasycenie usługami w DPS-ach

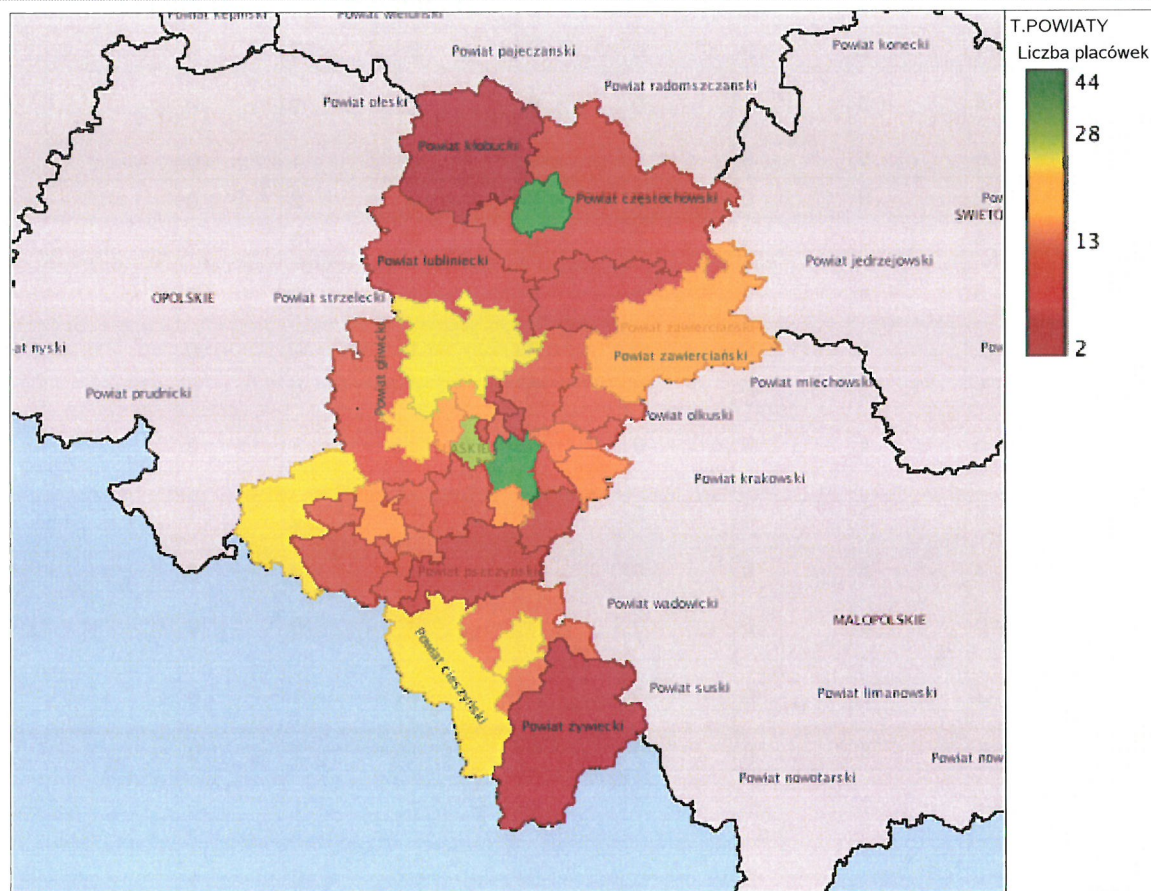
Rozmieszczenie jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w 2020 roku .

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZKA - NIA CHRO - NIONE	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚRODKI INTER - WENCJI KRYZY - SOWEJ	OŚRODKI WSPAR - CIA	PLAC. SPEC. PORAD.	RODZINNE DOMY POMOCY
Powiat bielski (śląskie)	9	1	4	1	0	0	3	0	0
Powiat bieruńsko-łódzki	4	0	2	0	0	0	2	0	0
Powiat będziński	6	1	0	0	0	0	5	0	0
Powiat cieszyński	15	2	8	1	0	0	3	1	0
Powiat częstochowski	4	0	0	0	0	0	4	0	0
Powiat gliwicki	5	0	0	0	0	0	5	0	0
Powiat kłobucki	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Powiat lubliniecki	3	1	0	0	0	0	2	0	0
Powiat m. Bielsko-Biała	21	0	9	1	0	0	11	0	0
Powiat m. Bytom	15	0	5	1	1	1	7	0	0
Powiat m. Chorzów	7	0	1	0	0	0	6	0	0
Powiat m. Częstochowa	37	0	16	0	1	0	14	6	0
Powiat m. Dąbrowa Górnicza	7	0	2	1	0	0	4	0	0
Powiat m. Gliwice	21	0	10	1	1	1	7	1	0
Powiat m. Jastrzębie-Zdrój	10	1	6	1	1	0	1	0	0
Powiat m. Jaworzno	15	0	9	1	0	0	5	0	0
Powiat m. Katowice	39	0	4	3	0	2	28	1	1
Powiat m. Mysłowice	7	0	2	1	1	1	2	0	0
Powiat m. Piekary Śląskie	5	0	1	0	0	0	4	0	0
Powiat m. Ruda Śląska	24	0	21	1	1	0	1	0	0
Powiat m. Rybnik	17	1	7	0	1	0	8	0	0
Powiat m. Siemianowice Śląskie	3	0	1	0	0	0	2	0	0
Powiat m. Sosnowiec	13	0	3	1	1	0	8	0	0
Powiat m. Tychy	12	0	5	1	0	0	6	0	0
Powiat m. Zabrze	13	0	5	1	1	0	6	0	0
Powiat m. Świętochłowice	6	1	1	0	1	0	3	0	0
Powiat m. Żory	13	1	8	1	0	0	3	0	0
Powiat mikołowski	6	0	4	0	0	0	2	0	0
Powiat myszkowski	5	0	0	0	0	0	5	0	0
Powiat pszczyński	1	0	0	0	0	0	1	0	0
Powiat raciborski	20	0	18	0	0	0	2	0	0
Powiat rybnicki	11	0	10	0	0	0	1	0	0

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZKA - NIA CHRO - NIONE	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚRODKI INTER - WENCJI KRYZY - SOWEJ	OŚRODKI WSPAR - CIA	PLAC. SPEC. PORAD.	RODZINNE DOMY POMOCY
Powiat tarnogórski	20	0	15	0	1	0	4	0	0
Powiat wodzisławski	3	0	1	0	1	0	1	0	0
Powiat zawierciański	17	0	11	0	0	0	6	0	0
Powiat żywiecki	1	0	0	0	0	0	1	0	0

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZKA - NIA CHRO - NIONE	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚRODKI INTER - WENCJI KRYZY - SOWEJ	OŚRODKI WSPAR - CIA	PLAC. SPEC. PORAD.	RODZINNE DOMY POMOCY
Powiat bielski (śląskie)	5	4	0	0	0	0	1	0	
Powiat bieruńsko-lędziński	3	0	0	0	0	0	3	0	
Powiat będziński	5	1	2	0	0	1	1	0	
Powiat cieszyński	11	8	0	0	0	0	3	0	
Powiat częstochowski	4	3	1	0	0	0	0	0	
Powiat gliwicki	6	5	0	0	0	0	1	0	
Powiat kłobucki	2	0	0	0	0	0	2	0	
Powiat lubliniecki	4	3	1	0	0	0	0	0	
Powiat m. Bielsko-Biała	5	4	0	0	0	1	0	0	
Powiat m. Bytom	6	5	0	0	0	1	0	0	
Powiat m. Chorzów	5	5	0	0	0	0	0	0	
Powiat m. Częstochowa	6	4	0	0	0	1	1	0	
Powiat m. Dąbrowa Górnicza	5	1	2	0	0	1	0	1	
Powiat m. Gliwice	3	3	0	0	0	0	0	0	
Powiat m. Jastrzębie-Zdrój	0	0	0	0	0	0	0	0	
Powiat m. Jaworzno	3	1	0	0	0	1	1	0	
Powiat m. Katowice	5	3	0	0	0	1	1	0	
Powiat m. Mysłowice	3	1	0	0	0	1	1	0	
Powiat m. Piekary Śląskie	1	1	0	0	0	0	0	0	
Powiat m. Ruda Śląska	8	5	0	0	0	1	2	0	
Powiat m. Rybnik	3	0	2	0	0	1	0	0	
Powiat m. Siemianowice Śląskie	3	2	0	0	0	1	0	0	
Powiat m. Sosnowiec	3	2	0	0	0	1	0	0	
Powiat m. Tychy	8	2	4	0	0	1	1	0	
Powiat m. Zabrze	8	5	3	0	0	0	0	0	

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁ.	MIESZKA - NIA CHRO - NIONE	NOCLE - GOWNIE	OGRZE - WALNIE	OŚRODKI INTER - WENCJI KRYZY - SOWEJ	OŚRODKI WSPAR - CIA	PLAC. SPEC. PORAD.	RODZINNE DOMY POMOCY
Powiat m. Świętochłowice	2	1	0	0	0	0	1	0	
Powiat m. Żory	1	0	0	0	0	1	0	0	
Powiat mikołowski	4	3	0	0	0	0	1	0	
Powiat myszkowski	2	1	0	0	0	0	0	1	
Powiat pszczyński	5	2	2	0	0	0	1	0	
Powiat raciborski	6	3	0	0	0	1	2	0	
Powiat rybnicki	1	1	0	0	0	0	0	0	
Powiat tarnogórski	7	6	0	0	0	0	1	0	
Powiat wodzisławski	7	2	2	0	0	0	3	0	
Powiat zawierciański	4	1	2	0	0	1	0	0	
Powiat żywiecki	2	1	0	0	0	0	1	0	

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	X	270	270
Liczba osób korzystających	2	X	315	284
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	X	7	5
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	X	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	X	62	62
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	X	4 185 034	4 215 930
W TYM (wiersze 7-27):				
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	80	80	80
Liczba osób korzystających	8	89	88	86
Liczba osób umieszczonych	9	9	7	5
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	5	7	5
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	28	25	25
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	12	1 880 150	1 839 262	1 745 490
DZienne Domy Pomocy				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	135	135	135
Liczba osób korzystających	14	167	147	150
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	21	21	21
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	17	1 845 289	1 681 772	1 800 000
Kluby Samopomocy				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	18	0	0	0
Liczba osób korzystających	19	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	20	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	0	0	0
Schroniska dla osób bezdomnych i Schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	X	55	55
Liczba osób korzystających	24	X	80	48
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	25	X	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	26	X	16	16
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	27	X	664 000	670 440
OGRZEWALNIE				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
Liczba miejsc w placówkach ogółem	28	0	0	5
Liczba osób korzystających	29	0	0	20
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	30	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	31	0	0	0
NOCLEGOWNIE				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	32	50	50	50
Liczba osób korzystających	33	124	173	130
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	34	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	35	4	4	4
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	36	198 000	231 000	254 000

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	110	110	110
Liczba osób korzystających	2	142	139	139
Liczba osób umieszczonych	3	33	30	30
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	54	42	42
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	1	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	70	70	70
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	7	4 870 717	5 235 973	5 500 000
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	8	17	17	17
Liczba osób korzystających	9	34	22	29
Liczba osób umieszczonych	10	34	22	29
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	12	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	13	58 276	58 682	61 803
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	14	14	21	28
Liczba osób korzystających	15	494	486	495
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA				
Liczba osób korzystających	16	494	486	495
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	11	9	9
Roczny koszt prowadzenia	18	511 933	577 842	595 000

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
i utrzymania placówek (w złotych)				
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	19	145	145	145
Liczba osób korzystających	20	288	136	155
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	3	3	3
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	300 400	450 400	457 900
PLACÓWKI OPIEKUNCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	48	48	48
Liczba osób korzystających	24	70	60	65
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	50	51	50
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	3 211 343	3 169 783	3 200 000
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	27	0	0	0
Liczba osób korzystających	28	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	29	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	30	0	0	0
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	31	37	30	40
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	32	263	244	150
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	33	60	60	60
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	34	21	20	21
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	35	1 249 902	1 368 770	1 451 400
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	36	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
Spółdzielnie socjalne dla których JST jest założycielem lub członkiem	Liczba spółdzielni socjalnych	1	0	0	0
	Liczba osób korzystających / uczestników	2	0	0	0
	Kadra spółdzielni socjalnych - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	0	0	0
Liczba organizacji pozarządowych w obszarze włączenia społecznego działających na terenie JST		4	0	4	4

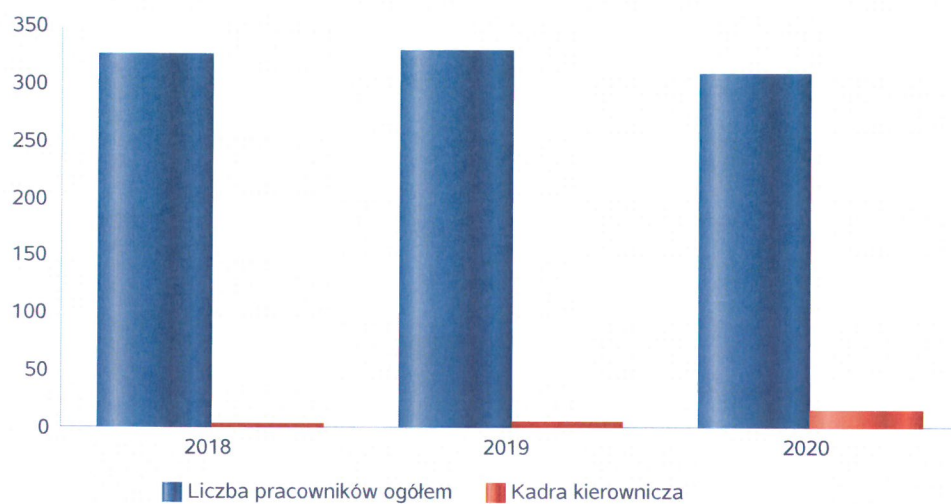
6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W roku oceny, kadra ośrodka pomocy społecznej liczyła 199 osób w tym: kadra kierownicza 20 osób, pracownicy socjalni 65 osób, pozostali pracownicy 114 osób. Spośród zatrudnionych w ośrodku pomocy społecznej pracowników 167 posiada wykształcenie wyższe, 32 wykształcenie średnie. Specjalizację I i II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego posiada 25 pracowników socjalnych. Wśród pracowników 14 osób posiada specjalizację z organizacji pomocy społecznej. Poniżej prezentujemy w formie graficznej szczegółowe dane dotyczące liczby pracowników jednostki w tym: kadry kierowniczej, pracowników socjalnych, wskaźnika specjalizacji pracowników socjalnych.

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione.

Zatrudnieni	Liczba osób		
	2018	2019	2020
Ogółem we wszystkich rodzajach placówek	322	323	293
Kierownicy, dyrektorzy, zastępcy	4	5	15

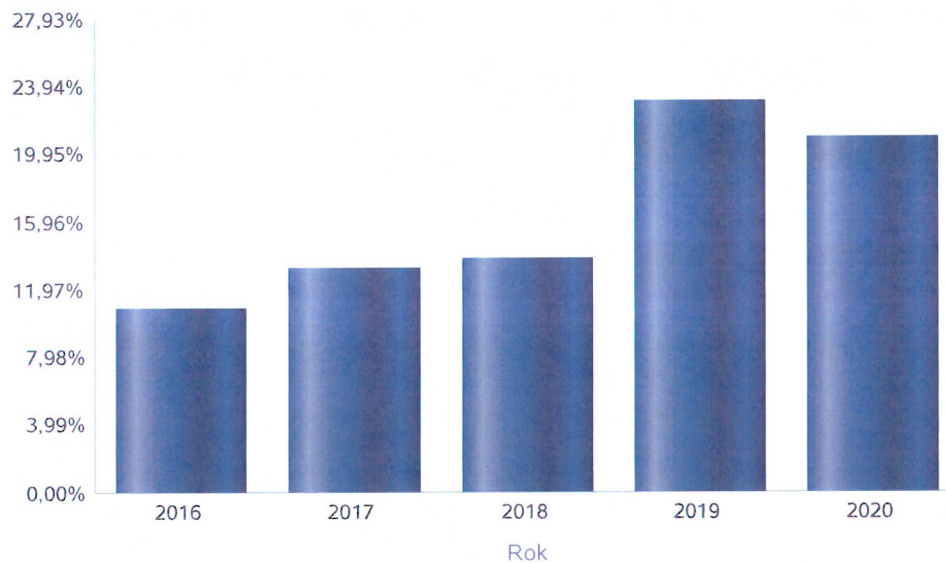
Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby pracowników socjalnych posiadających specjalizację I lub II stopnia w zawodzie pracownik socjalny do liczby wszystkich pracowników socjalnych.

Rok	Wskaźnik
2016	10,81%
2017	13,24%
2018	13,85%
2019	23,08%
2020	20,90%

Czy ośrodek spełnia ustawowy warunek 1 pracownik socjalny na 2000 osób lub 1 pracownik socjalny na 50 rodzin korzystających z pracy socjalnej i czy zatrudnia co najmniej 3 pracowników socjalnych.

Rok	Czy spełniony warunek ustawowy dot. pracowników socjalnych	Liczba mieszkańców wg GUS	Liczba rodzin w gminie korzystająca z pracy socjalnej	Liczba pracowników socjalnych
2016	Tak	121 802	3 038	74
2017	Tak	121 121	2 906	68
2018	Tak	120 777	2 354	65
2019	Tak	120 259	2 441	65
2020	Tak	118 899	1 974	67

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej w roku oceny kształtowało się na następującym poziomie: liczba wolontariuszy wyniosła 28 osób, w ramach zatrudnienia subsydiowanego (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne) pracowało 0 osób, staże odbywało 6 osób.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej szczegółowe dane dotyczące wskaźnika zatrudnienia subsydiowanego w jednostce.

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

W 2020 roku w jednostce pomocy społecznej funkcjonował 1 Zespół pracy socjalnej i integracji społecznej, który liczył 10 osób w tym 7 pracowników socjalnych oraz 3 specjalistów, o których mowa w artykule 110a ustawy o pomocy społecznej.

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

Środki finansowe wydatkowane na zadania z zakresu polityki społecznej wyniosły w 2020 roku **186.281.610zł**. Poziom wydatków w stosunku do roku poprzedniego wzrósł o **26.914.089zł** (co stanowi 14,45%).

W dziale 855 – Rodzina wydatkowano **147.222.015zł** co stanowi 79,03% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej.

W dziale 852 - Pomoc społeczna wydatkowano **34.831.572zł** co stanowi 18,70% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej.

W dziale 851 - Ochrona zdrowia wydatkowano **670.515zł** co stanowi 0,36% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej.

W dziale 854 - Edukacja i opieka wychowawcza wydatkowano **261.165zł** co stanowi 0,14% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej.

W dziale 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej wydatkowano **3.296.343zł** co stanowi 1,77% ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej.

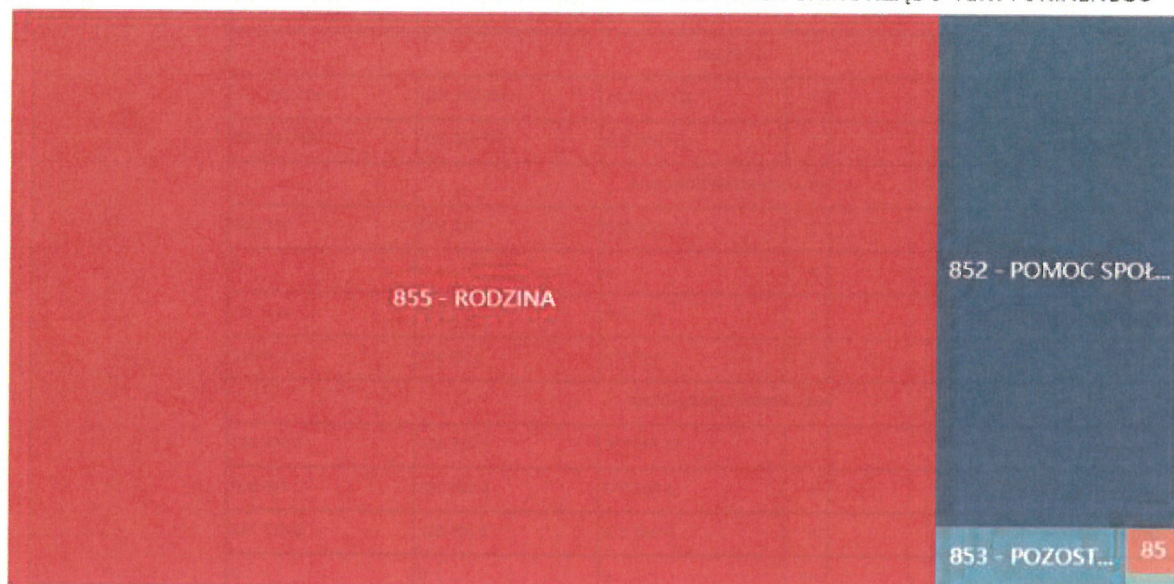
Najwięcej środków wydano na następujące pozycje budżetowe:

85501 - Świadczenia wychowawcze - 108.818.834zł

85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego - 24.954.229zł

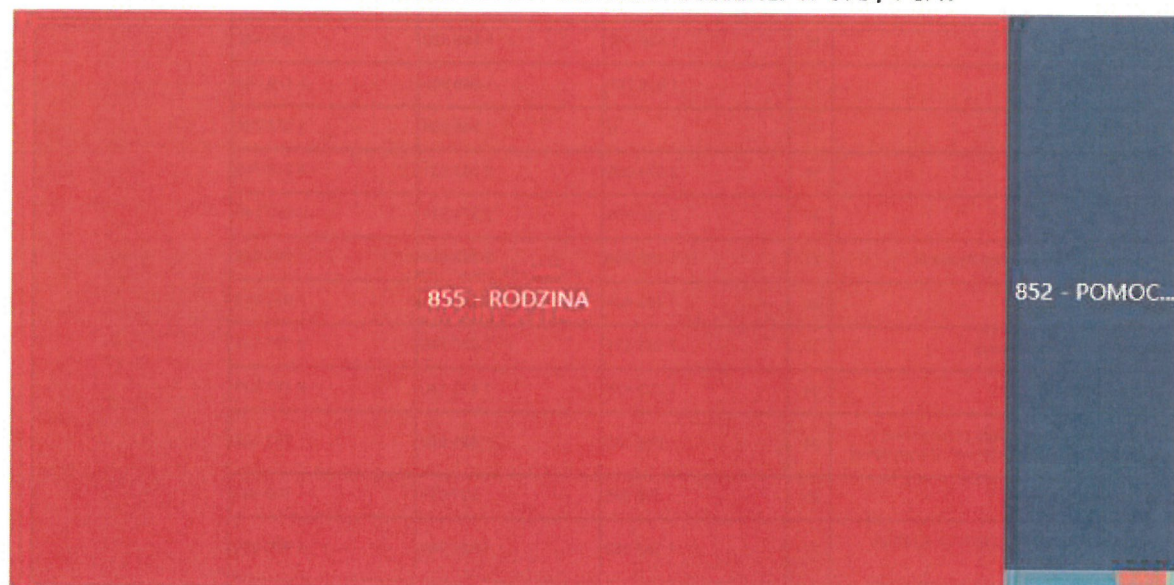
85202 - Domy Pomocy Społecznej - 11.282.366zł.

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTKACH SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

- 855 - RODZINA
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 851 - OCHRONA ZDROWIA
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W OPS / PCPR

- 855 - RODZINA
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA
- 851 - OCHRONA ZDROWIA

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
ZADANIA WŁASNE I ZADANIA ZLECONE - w złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
OGÓŁEM				
OGÓŁEM (działy)	1	159 367 521	186 281 610	185 218 410
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	134 998 820	167 433 357	165 746 455
851 - OCHRONA ZDROWIA				
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	506 870	245 527	245 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	967 856	424 988	425 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	137 575	82 273	116 337
852 - POMOC SPOŁECZNA				
85202 - Domy pomocy społecznej	7	10 759 736	11 282 366	7 645 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	5 889 019	6 046 393	2 145 000
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	3 993 216	3 705 682	3 677 743
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	0	0	0
85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	11	88 583	43 830	70 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	0	0	12 690
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	13	186 004	206 774	248 659
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	185 946	206 774	248 659
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	15	1 641 986	1 493 041	1 955 432
w tym: w budżecie OPS	16	1 638 940	1 489 520	1 930 432
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	1 838 777	1 848 988	1 178 784
w tym: w budżecie OPS	18	0	1 848 988	1 178 784
85216 - Zasiłki stałe	19	2 571 055	2 385 681	2 213 749
w tym: w budżecie OPS	20	2 560 350	2 374 247	2 200 749
85218 - Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	21	1 489 404	2 262 814	1 691 819
w tym: w budżecie PCPR	22	1 489 404	2 262 814	1 691 819
85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej	23	7 703 431	7 470 140	9 727 323
w tym: w budżecie OPS	24	7 703 431	7 470 140	9 727 323
85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	556 305	621 039	762 132
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	556 305	621 039	762 132
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	1 553 362	1 307 760	1 980 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	1 553 362	1 307 760	1 980 000
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	29	560 451	615 957	784 438
w tym: w budżecie OPS	30	560 451	615 957	784 438
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	9 450	9 296	1 500
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	9 450	9 296	1 500
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	155 554	165 816	240 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	1 511 439	1 412 388	1 140 223
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	806 296	426 219	66 823
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	126 672	141 194	154 350
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	562 579	586 723	753 386
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	562 579	586 723	753 386
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	2 548 666	2 561 001	2 943 273
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	6 930	7 425	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	6 930	7 425	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	49	330 911	261 165	50 300
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	330 099	261 165	50 000
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0
855 - RODZINA				
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	77 906 703	108 818 834	108 124 205
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	77 740 092	108 707 301	108 024 205
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	25 139 518	24 954 229	25 072 271
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	24 978 096	24 797 977	24 922 271
85504 - Wspieranie rodziny	57	4 300 282	4 677 066	4 732 109
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	3 999 536	3 976 459	3 888 509
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	4 231 265	391 292	779 916
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	0	106 400	160 400
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0
85507 - Dzienni opiekunowie	63	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	4 207 284	4 191 785	4 390 654
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	3 786 447	3 738 023	4 390 654
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	3 686 646	3 816 936	3 901 471
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	277 926	331 391	701 471
85513 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne,	69	226 586	265 473	169 273

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2019	Rok oceny 2020	Prognoza 2021
zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów				
w tym: w budżecie OPS / PCPR	70	226 586	265 473	169 273
85514 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby przebywające na urlopie wychowawczym, za osoby zatrudnione jako nianie oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem	71	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	72	0	0	0
85578 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	73	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	74	0	0	0

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej polega na realizacji projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, udziału w konkursach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej oraz na realizacji programów osłonowych.

W roku oceny powiat miejski Dąbrowa Górnicza uczestniczył w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, w konkursach ogłaszanych przez MRPiPS oraz w realizacji programów osłonowych.

Programy współfinansowane ze środków Unii Europejskiej :

Integra III - program aktywnej integracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w Dąbrowie Górniczej w ramach osi priorytetowej IX Aktywne włączenie, Działanie 9.1 Aktywna integracja, Poddziałanie 9.1.6 Program aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Program realizowany był w latach 2018-2020.

Wsparciem w projekcie w roku 2020 zostało objętych łącznie 49 osób.

Budżet projektu na lata 2018-2020 obejmował:

- 85% dofinansowania ze środków EFS w kwocie 1.506.099,66zł
- 15% wkładu własnego - 265.782,30zł.

Wydatki ogółem (kwalifikowane) - 1.771.881,96zł.

Projekt **Rodzina - dom budowany miłością II** - współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

W okresie od 01.01.2020r. do 30.04.2020r. kontynuowano realizację projektu. Zadania realizowane w tym okresie to konsultacje i poradnictwo specjalistyczne, grupa wsparcia dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej. W tym okresie z konsultacji skorzystało łącznie 9 osób. W spotkaniach grupy wsparcia brało udział 8 wychowanków.

Całkowita wartość projektu wynosiła 158 679,85zł.

Projekt **Kooperacje 3D - model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin** w ramach osi priorytetowej II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, działania 2.5 Skuteczna pomoc społeczna, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Projekt współfinansowany jest środkami Europejskiego Funduszu Społecznego.

Celem projektu jest zwiększenie kooperacji oraz poprawa współpracy pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej a podmiotami innych polityk sektorowych, m.in. pomocy społecznej, edukacji, zdrowia, sądownictwa i policji. Model kooperacji uwzględnia całościowe, międzysektorowe wsparcie na poziomie gminy i powiatu, mające na celu włączenie społeczne osób i rodzin wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Kooperacja realizowana jest na kilku szczeblach współpracy:

1. Poziom instytucji - współpraca ośrodka pomocy społecznej z innymi instytucjami poprzez zawieranie na szczeblu lokalnym sformalizowanych partnerstw podmiotów pomocy społecznej i integracji społecznej z podmiotami innych polityk sektorowych, m.in. pomocy społecznej, edukacji, sądownictwa i policji.
2. Poziom pracownika - współpraca pracowników socjalnych z pracownikami innych instytucji świadczących usługi na rzecz klientów pomocy społecznej z wykorzystaniem rozwiązań pozwalających zintegrować działania na rzecz osób, rodzin i grup społecznych oraz wypracować mechanizmy współpracy pracowników socjalnych z pracownikami innych instytucji świadczących usługi na rzecz klientów pomocy społecznej.
3. Poziom klienta - współpraca pracowników socjalnych z klientem, która pozwala na dopasowanie wsparcia do faktycznych potrzeb poprzez tworzenie zindywidualizowanej diagnozy potrzeb osób, rodzin oraz grup społecznych uwzględniających całościowe, międzysektorowe wsparcie prowadzące do zawarcia kontraktu socjalnego, wskazującego oddziaływania i możliwości wielu sektorów w środowisku lokalnym.

W 2020 roku dwóch pracowników socjalnych objęło wsparciem w ramach projektu 10 rodzin przejawiających trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. W oparciu o kontrakt socjalny z rodzinami prowadzona była praca socjalna w formule multiprofesjonalnej na zasadzie empowerment.

W powołanym w XII/2019 roku Partnerskim Zespole Kooperacyjnym (dalej w skrócie PZK) na dzień 31.12.2020r. figurowało 31 podmiotów z terenu gminy, z czego do udziału w projekcie w 2020 roku przystąpiło 5 partnerów. Odbyły się 2 spotkania PZK, z uwagi na pandemię COVID-19 zrealizowane w formule online. Utworzono Lokalny Koszyk Usług obejmujący usługi oferowane osobom i rodzinom przez poszczególne, kooperujące na poziomie lokalnym instytucje tworzące PZK.

Równolegle, w roku 2020 powołano 10 Zadaniowych Zespołów Kooperacyjnych (dalej w skrócie ZZK), które zrealizowały 10 spotkań konsultacyjnych i 27 spotkań ZZK. Część spotkań odbyła się w formule online, za pośrednictwem platformy ZOOM, z uwagi na stan epidemii.

Projekt **Ekosystemy na rzecz utrzymania zdrowia psychicznego w gminach** realizowany w ramach współpracy z Bielskim Stowarzyszeniem Artystycznym Teatr Grodzki.

Projekt ten jest uzupełnieniem istniejącego systemu leczenia i opieki. Beneficjentami projektu są osoby doświadczające kryzysów psychicznych, po przebytych epizodach choroby psychicznej, osoby z zaburzeniami psychicznymi w tym długotrwale chorujące w rozumieniu ustawy z dnia 18 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego. Projekt skierowany jest również do osób stanowiących tzw. otoczenie społeczne rozumiane jako osoby spokrewnione lub niespokrewnione, a także inne osoby z najbliższego środowiska, których udział w projekcie jest niezbędny dla skutecznego wsparcia osób chorujących psychicznie, stanowiące zaplecze środowiskowe, niezbędne w procesie zdrowienia i utrzymania rezultatów działań i rozwoju osobistego osób chorujących.

Głównym celem projektu jest przetestowanie środowiskowego modelu wsparcia w leczeniu osób z zaburzeniami psychicznymi, opartego na koncepcji ekosystemowej. Model wykorzystuje interdyscyplinarne wsparcie osób chorujących i ich otoczenia, uwzględniając różne aspekty pomocy: opiekę dzienną i ambulatoryjną, wsparcie terapeutyczne, oddziaływania psychospołeczne, reintegrację społeczną i zawodową. Wsparcie na rzecz uczestników świadczone będzie do marca 2021r. W 2020r. objętych projektem było 22 uczestników oraz 11 osób z ich otoczenia. Osoby te mogły w ramach projektu skorzystać z usług opiekuńczych, asystenta osoby niepełnosprawnej, lekarza psychiatry, wsparcia asystenta rynku pracy, psychologa oraz z pakietu aktywizacyjnego w ramach, którego zorganizowane zostały wyjścia do kina, groty solnej, na basen.

Projekt **Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19**

Celem głównym projektu było wzmocnienie rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych w zakresie bezpiecznej realizacji zadań tych podmiotów w okresie epidemii COVID-19. W ramach programu wychowankowie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, rodzice zastępczy i pracownicy rodzinnych oraz instytucjonalnych podmiotów pieczy zastępczej otrzymali wsparcie w postaci zakupu wyposażenia w celu realizowania zadań w trybie zdalnego nauczania.

W ramach realizowanego projektu zakupiono i przekazano dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej: 108 laptopów, 4 programy multimedialne dla dzieci z niepełnosprawnościami,

środki ochrony indywidualnej w postaci maseczek, rękawiczek i środków dezynfekcyjnych oraz wyposażono 2 miejsca kwarantanny i izolacji w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Wszystkie zakupione przedmioty zostały bezpłatnie udostępnione dzieciom przebywającym w rodzinach zastępczych oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Projekt ten finansowany był z budżetu państwa i Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020. Koszt realizacji projektu wyniósł 250.206,41zł.

Programy MRPiPS:

Program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej **Opieka wytchnieniowa - edycja 2020**.

Celem głównym programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem niepełnosprawności oraz osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności poprzez uzyskanie doraźnej, czasowej pomocy w formie opieki wytchnieniowej w miejscu zamieszkania. Usługi opiekuńcze polegały na zabezpieczeniu opieki osobom z niepełnosprawnościami w zakresie zaspokajania codziennych potrzeb życiowych, opieki higienicznej, pielęgnacji oraz w miarę możliwości kontaktów z otoczeniem. W ramach programu w 2020 roku w okresie od listopada do grudnia z usług opieki wytchnieniowej skorzystało 12 osób, w tym 10 ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Za udzielone wsparcie opiekunowie nie ponosili odpłatności. Dzięki realizacji Programu opiekunowie zostali odciążeni od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, a tym samym mieli zapewniony czas na odpoczynek i regenerację.

Program współfinansowany był ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

Usługi opieki wytchnieniowej realizowane w trybie zamówień publicznych zlecone były firmie SERWIS KADR Tomasz Mazur z siedzibą w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Koszt realizacji programu wyniósł 33.750,00zł.

Programy oświatowe:

Wieloletni rządowy program **Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023** ustanowiony Uchwałą nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku.

Program realizowany był w oparciu o Uchwałę Nr IV/58/2018 Rady Miejskiej z dnia 19 grudnia 2018 roku w sprawie przyjęcia Programu Oświatowego pn. Pomoc Gminy w zakresie dożywiania na lata 2019-2023 oraz Uchwałę Nr VIII/115/2019 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 20 marca 2019 roku w sprawie wprowadzenia zmian do Uchwały Nr IV/58/2018 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 19 grudnia 2018 roku w sprawie przyjęcia Programu Oświatowego pn. Pomoc gminy w zakresie dożywiania na lata 2019-2023.

Strategicznym celem programu było:

- ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z rodzin, w których występuje bezrobocie oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, bezdomnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych, które własnym staraniem nie są w stanie przygotować posiłku,
- poprawa stanu zdrowia dzieci i młodzieży,
- kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych,
- poprawa poziomu życia rodzin o niskich dochodach.

Zakres przedmiotowy pomocy obejmował dzieci do 7 roku życia, uczniów do ukończenia szkoły ponadpodstawowej oraz osoby dorosłe, które znalazły się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, w szczególności osoby samotne, w podeszłym wieku, chore lub niepełnosprawne. Pomoc przyznana została w formie gorącego posiłku oraz świadczenia pieniężnego w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności. Rzeczywista liczba osób objętych Programem w 2020 roku wyniosła 1314 osób, w tym 233 osób starszych i niepełnosprawnych.

Pomocą w formie posiłków w szkołach i przedszkolach objęto łącznie 314 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej oraz uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

85 osób dorosłych, które nie były własnym staraniem zapewnić sobie gorące posiłki zostały objęte pomocą w formie gorącego posiłku w jadłodajni.

Ponadto pomoc w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności przyznano 462 rodzinom.

Całkowity koszt realizacji Programu wyniósł 616.957,45zł z tego środki własne gminy wynosiły 257.828,00zł, a dotacja celowa z budżetu państwa wyniosła 358.129,45zł.

Realizacja rządowego programu Posiłki w szkole i w domu na lata 2019-2023 przyczyniła się w szczególności do poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży poprzez ograniczenie zjawiska niedożywienia, upowszechnienia zdrowego stylu żywienia, poprawę poziomu życia osób i rodzin o niskich dochodach oraz rozwój w gminie bazy żywieniowej, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży.

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) - Podprogram 2019 (POMOC FEAD)

W roku 2020 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Górniczej uczestniczył w realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) - Podprogram 2019 - współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).

Celem programu było udzielenie wsparcia osobom doświadczającym najgłębszych form ubóstwa poprzez udostępnienie pomocy żywnościowej w formie paczek lub posiłków. Osoby potrzebujące wsparcia otrzymały artykuły warzywne i owocowe, skrobiowe, mleczne, mięsne, a także cukier i olej. Podopieczni programu mogli również skorzystać z bezpłatnych szkoleń, czy warsztatów dotyczących m.in. przygotowywania posiłków, diety oraz sposobów zdrowego odżywiania, sprawnego zarządzania budżetem domowym, zapobiegania marnowaniu żywności celem zwiększenia swojej samodzielności i redukcji wykluczenia.

W Dąbrowie Górniczej pomoc dystrybuowana była przez dwie organizacje partnerskie - Polski Komitet Pomocy Społecznej oraz Caritas Diecezji Sosnowieckiej. Na terenie gminy funkcjonowały trzy punkty odbioru żywności. W ramach programu wydano 1047 skierowań, a z pomocy skorzystało w sumie 2134 uprawnionych mieszkańców.

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Górniczej w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizował następujące projekty:

Projekt *Siła jest w Tobie* .

Celem głównym projektu była poprawa jakości życia klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Górniczej zagrożonych wykluczeniem społecznym. Ukierunkowany był na wzbogacenie wiedzy w zakresie profilaktyki zdrowia, psychospołecznych skutków nadużywania alkoholu i przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Grupę docelową stanowiło 10 klientów Ośrodka borykających się z problemem nadużywania alkoholu przez członka rodziny lub zagrożonych alkoholizmem. Zajęcia prowadzone były metodą wykładowo-warsztatową. Przeprowadzono zajęcia z konsultantem ds. uzależnień, psychologiem oraz przedstawicielem Komendy Miejskiej Policji w Dąbrowie Górniczej.

Efekty:

- nabycie wiedzy z zakresu uzależnienia od alkoholu i radzenia sobie ze współuzależnieniem,
- podniesienie samoświadomości i zdobycie wiedzy na temat wpływu alkoholu na zdrowie człowieka, - podniesienie samooceny oraz nabycie nowych doświadczeń.

Program realizowany był w III i IV kwartale 2020r.

Liczba spotkań: 3

Koszt 611,50zł środki z PA.

Projekt socjalny **Pokonaj trudności** plan działań superwizyjnych dla pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Celem głównym było wzmocnienie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Grupę docelową stanowiło 16 pracowników socjalnych zatrudnionych w Dziale Pomocy Środowiskowej oraz Dziale ds. Osób Starszych i Niepełnosprawnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Górniczej podejmujących bezpośrednie działania względem osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz stosujących przemoc.

Działania obejmowały przeprowadzenie spotkań superwizyjnych dla pracowników Ośrodka.

Efekty:

- poprawa jakości podejmowanych działań przez pracowników Ośrodka,

- wzmocnienie kompetencji/kwalifikacji pracowników realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy,
- przeciwdziałanie wypaleni zawodowemu.

Koszt 7.200,00zł - środki z PA.

Plan działań superwizyjnych dla asystentów rodziny MOPS podejmujących działania względem rodzin wieloprogblemowych objętych wsparciem asystenta rodziny.

Celem głównym było przeprowadzenie superwizji dla asystentów rodziny współpracujących z rodzinami dysfunkcyjnymi borykającymi się z wieloma problemami, w tym z uzależnieniami, mającej na celu wzmocnienie kompetencji asystentów rodziny, udzielaniu wsparcia oraz poprawę jakości pracy i przeciwdziałaniu wypaleni zawodowemu.

Grupę docelową stanowiło 4 asystentów zatrudnionych w Dziale Pomocy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Górniczej. Program obejmował edukację w obszarach tematyki metodycznej pracy asystenta rodziny, udoskonalenie warsztatu pracy poprzez poszerzenie wiedzy, świadomości oraz umiejętności, omówienie problemów jak i przeciwdziałanie wypaleni zawodowemu.

Efekty:

- podniesienie umiejętności interpersonalnych,
- uzupełnienie wiedzy,
- udoskonalenie narzędzi oraz warsztatu pracy asystentów rodziny.

Koszt 10.000,00zł - środki z PA.

Realizując zapisy Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Dąbrowie Górniczej na lata 2018-2020 odnośnie organizowania grup samopomocowych dla matek wychowujących dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym promujących dobre praktyki rodzicielskie Zespół Środowiskowej Pracy Socjalnej Działu Pomocy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Górniczej w roku 2020 realizował dwa projekty socjalne.

Projekt socjalny Świadoma Mama Przedszkolaka .

Celem głównym projektu była aktywizacja społeczna i integracja matek wychowujących dzieci w wieku przedszkolnym poprzez stworzenie grupy edukacyjnej, która jednocześnie stanowiła podwaliny dla zafunkcjonowania samopomocowej grupy wsparcia. Zorganizowane zostały zajęcia z logopedą z Centrum Diagnostyki i Terapii In Corpore w Dąbrowie Górniczej, doradcą zawodowym, pedagogiem, psychologiem oraz zajęcia kreatywne dla dzieci i mam w Młodzieżowym Ośrodku Pracy Twórczej w Dąbrowie Górniczej.

Beneficjentkami projektu było 10 samotnych matek dzieci w wieku przedszkolnym, objętych wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Górniczej.

Efekty:

- wzmocnienie więzi matki z dzieckiem, nabycie umiejętności konstruktywnego wspólnego spędzania czasu wolnego,
- zdobycie wiedzy na temat zaburzeń mowy i wad wymowy oraz przeciwdziałania utrwalaniu nieprawidłowych nawyków, utrudniających prawidłowy rozwój mowy u dzieci,
- zwiększenie motywacji do podjęcia aktywizacji zawodowej, podnoszenia kwalifikacji oraz poznania potrzeb lokalnego rynku pracy,
- zdobycie wiedzy na temat zakresu usług Centrum Diagnostyki i Terapii In Corpore w Dąbrowie Górniczej w celu możliwości uzyskania wsparcia rozwoju dziecka,
- zafunkcjonowanie samopomocowej grupy wsparcia wśród uczestniczek projektu.

Projekt socjalny Świadoma Mama Ucznia .

Celem głównym projektu była aktywizacja społeczna i integracja matek wychowujących dzieci w młodszym wieku szkolnym poprzez stworzenie grupy edukacyjnej, która jednocześnie stanowiła podwaliny dla zafunkcjonowania samopomocowej grupy wsparcia.

Zorganizowane zostały zajęcia z logopedą z Centrum Diagnostyki i Terapii In Corpore w Dąbrowie Górniczej, doradcą zawodowym, psychologiem oraz konsultantem ds. uzależnień. Beneficjentkami projektu było 10 matek dzieci w młodszym wieku szkolnym, objętych wsparciem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Górniczej.

Efekty:

- podniesienie poziomu kompetencji wychowawczych,

- nabycie wiedzy na temat zaburzeń mowy i wad wymowy oraz przeciwdziałania utrwalaniu nieprawidłowych nawyków, utrudniających prawidłowy rozwój mowy. Zapoznanie z problematyką dysleksji, dysgrafii, dysortografii i dyskalkulii,
- zwiększenie poziomu motywacji do rozwoju osobistego, aktywizacji zawodowej i podnoszenia kwalifikacji oraz podniesienie umiejętności pogodzenia roli matki i pracownika,
- nabycie wiedzy z zakresu uzależnień behawioralnych dzieci,
- zafunkcjonowanie samopomocowej grupy wsparcia wśród uczestniczek projektu.

Realizowano również program wspierający ochronę zdrowia i życia osób powyżej 70 roku życia **Wspieraj Seniora**.

Celem programu jest pomoc w dostarczeniu niezbędnych produktów do domu seniora, by ograniczyć konieczność wychodzenia osób starszych na zewnątrz podczas pandemii, ze względu na ich bezpieczeństwo. Program skierowany był w szczególności do osób powyżej 70 roku życia. W ramach programu wolontariusze dostarczali seniorom niezbędne produkty i artykuły pierwszej potrzeby, takie jak: art. spożywcze, środki higieniczne oraz leki. Program finansowany w ramach Solidarnościowego Korpusu Wsparcia Seniorów.

W 2020 roku Miasto Dąbrowa Górnicza przystąpiło do realizacji programu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pn. **Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi - Moduł III**.

Do realizacji programu został wyznaczony Dział ds. Rehabilitacji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrowie Górniczej.

Celem programu było zapewnienie pomocy osobom niepełnosprawnym poszkodowanym na skutek wystąpienia sytuacji kryzysowych spowodowanych chorobami zakaźnymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Wsparcie udzielane było dla osób niepełnosprawnych, które utraciły możliwość korzystania z opieki świadczonej w placówce rehabilitacyjnej - w formie dofinansowania kosztów związanych z zapewnieniem opieki w warunkach domowych.

W 2020 roku zostało złożonych 541 wniosków, środki zostały wypłacone dla 481 osób niepełnosprawnych na kwotę 578.500,00zł.

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

W roku oceny zlecono 15 organizacjom pozarządowym w trybie działalności pożytku publicznego 27 umów/zleceń na łączną kwotę 2.174.430,33zł.

W ramach ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w obszarze pomocy społecznej:

- Caritas Diecezji Sosnowieckiej z siedzibą w Sosnowcu - udzielanie schronienia w Schronisku dla Bezdomnych dla osób bezdomnych z Dąbrowy Górniczej - 353.000,00zł,
- Caritas Diecezji Sosnowieckiej z siedzibą w Sosnowcu - prowadzenie Noclegowni dla Bezdomnych z Dąbrowy Górniczej - 231.000,00zł,
- Caritas Diecezji Sosnowieckiej z siedzibą w Sosnowcu - udzielanie schronienia w Schronisku dla Bezdomnych z usługami opiekuńczymi dla osób bezdomnych z Dąbrowy Górniczej - 311.000,00zł,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej Śląski Zarząd Wojewódzki w Katowicach z siedzibą w Katowicach - dystrybucja żywności dla najuboższych mieszkańców Dąbrowy Górniczej przekazywanej nieodpłatnie w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) pt. **Stop ubóstwu** - 23.671,45zł,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej Śląski Zarząd Wojewódzki w Katowicach z siedzibą w Katowicach - dystrybucja żywności dla najuboższych mieszkańców Dąbrowy Górniczej przekazywanej nieodpłatnie w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) pt. **Stop ubóstwu** - 12.161,11zł,
- Stowarzyszenie KROKUS z siedzibą w Dąbrowie Górniczej - asystent osobisty osoby niepełnosprawnej. Program finansowany ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych - 55.833,78zł.

W ramach ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w obszarze wspieranie rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- Stowarzyszenie **Dar Serca** z siedzibą w Dąbrowie Górniczej - umowa na udzielenie dotacji na realizację zadania publicznego z obszaru wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej, zadanie prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej dla dzieci i młodzieży w ramach realizacji gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych w poszczególnych dzielnicach miasta: Centrum, Gołonóg, Ząbkowice, Mydlice pt.: **Świetlica środowiskowa Kraina Przyjaźni** - 82.500,00zł,
- Fundacja **Godne Życie** z siedzibą w Dąbrowie Górniczej - umowa na udzielenie dotacji na realizację zadania publicznego z obszaru wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej, zadanie prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej dla dzieci i młodzieży w ramach realizacji gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych w poszczególnych dzielnicach miasta: Centrum, Gołonóg, Ząbkowice, Mydlice pt.: **Akademia Wyobraźni Dziecięcej** - 90.000,00zł,
- Fundacja **Godne Życie** z siedzibą w Dąbrowie Górniczej - umowa na udzielenie dotacji na realizację zadania publicznego z obszaru wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej, zadanie prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej dla dzieci i młodzieży w ramach realizacji gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych w poszczególnych dzielnicach miasta: Centrum, Gołonóg, Ząbkowice, Mydlice pt.: **Dziecięca Fabryka Kreatywności** - 90.000,00zł,
- Fundacja **Godne Życie** z siedzibą w Dąbrowie Górniczej - umowa na udzielenie dotacji na realizację zadania publicznego z obszaru wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej, zadanie prowadzenie placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej dla dzieci i młodzieży w ramach realizacji gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych w poszczególnych dzielnicach miasta: Centrum, Gołonóg, Ząbkowice, Mydlice pt.: **Akademia Gry i Zabawy** - 90.000,00zł,
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Dzieci i Młodzieży **Małolat** z siedzibą w Dąbrowie Górniczej - prowadzenie placówki wsparcia dziennego w formie specjalistycznej pt.: **Świetlica Specjalistyczna Małolat** - 97.900,00zł.

W ramach art.15zzm ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych zlecono:

- Caritas Diecezji Sosnowieckiej z siedzibą w Sosnowcu - realizacja zadania w Noclegowni dla Bezdomnych w Dąbrowie Górniczej pt.: **Bezpieczny dzień** - 9.204,39zł,
- Caritas Diecezji Sosnowieckiej z siedzibą w Sosnowcu - realizacja zadania w Noclegowni dla Bezdomnych w Dąbrowie Górniczej pt.: **Bezpieczny dzień** - 10.096,80zł,
- Stowarzyszeniu **Aktywna Dąbrowa** z siedzibą w Dąbrowie Górniczej - wsparcie dla potrzebujących mieszkańców miasta w związku z COVID-19 - 19.032,00zł,
- Fundacji **Wolne Miejsce** z siedzibą w Katowicach - Metropolitalne śniadanie Wielkanocne dla samotnych - 5.000,00zł,
- Fundacji **Wolne Miejsce** z siedzibą w Katowicach - zorganizowanie Wigilii dla najuboższych samotnych mieszkańców Dąbrowy Górniczej - 12.000,00zł.

W ramach przeciwdziałania patologiom społecznym i profilaktyce uzależnień zlecono:

- Fundacji **Godne Życie** z siedzibą w Dąbrowie Górniczej - udzielanie porad prawnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomani pt.: **Dąbrowa Poradnia Prawna PARAGRAF** - 19.600,00zł.

Środki przekazane organizacjom pozarządowym w trybie ustawy o zdrowiu publicznym w 2020 roku:

- Dąbrowskie Stowarzyszenie Abstynentów **Klub Blok** z siedzibą w Dąbrowie Górniczej - 110.000,00zł,
- Caritas Diecezji Sosnowieckiej z siedzibą w Sosnowcu - 44.995,00zł,
- Stowarzyszenie **Przyjazny Dom** z siedzibą w Dąbrowie Górniczej - 35.000,00zł,
- Fundacja na rzecz Zdrowia Psychicznego i Aktywności Społecznej **Przystań** z siedzibą w Dąbrowie Górniczej - 60.000,00zł,
- Fundacja **Droga** z siedzibą w Dąbrowie Górniczej - 9.000,00zł,
- Stowarzyszenie **Krokus** z siedzibą w Dąbrowie Górniczej - 72.000,00zł,

- Będzińskie Stowarzyszenie Amazonki z siedzibą w Będzinie - 21.000,00zł,
- Stowarzyszenie rodzin i opiekunów osób niepełnosprawnych **Ósmy dzień** z siedzibą w Dąbrowie Górniczej - 7.980,00zł.

Środki przekazane organizacjom pozarządowym w trybie ustawy o zatrudnieniu socjalnym w roku 2020:

- dotacja przeznaczona na wsparcie prowadzenia w Dąbrowie Górniczej Centrum Integracji Społecznej przez Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne z siedzibą w Kluczach - 165.816,00zł.

Środki przekazane organizacjom pozarządowym w trybie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych w roku 2020:

- dotacja na częściowe pokrycie kosztów utrzymania mieszkańców z terenu naszego miasta uczestniczących w Warsztatach Terapii Zajęciowej prowadzonych przez Stowarzyszenie **Otwarte Serca** z siedzibą w Dąbrowie Górniczej - 136.639,80zł.

Ponadto w trybie zamówień publicznych zlecono:

- firmie Serwis Kadr Tomasz Mazur z siedzibą w Ostrowcu Świętokrzyskim realizację usług opiekuńczych - wartość zadania wyniosła 1.089.979,20zł,
- firmie NZOZ Zespół Medyczno-Opiekuńczy Alicja Kluczna z siedzibą w Dąbrowie Górniczej realizację specjalistycznych usług opiekuńczych - wartość zadania wyniosła 345.780,24zł.
- firmie NZOZ Zespół Medyczno-Opiekuńczy Alicja Kluczna z siedzibą w Dąbrowie Górniczej realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi - wartość zadania wyniosła 49.005,00zł.

10. Wnioski końcowe

Ocena zasobów pomocy społecznej dla miasta Dąbrowa Górnicza za 2020 rok została przygotowana na podstawie danych zebranych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej za pośrednictwem systemu Centralnej Aplikacji Statystycznej MRPiPS.

Dane z Oceny umożliwiają analizowanie i monitorowanie występowania problemów społecznych oraz planowanie działań aktywizujących jednostki samorządu terytorialnego w obszarze usług społecznych.

Zgodnie z przyjętymi założeniami:

- realizowano program **Integra III - program aktywnej integracji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w Dąbrowie Górniczej w ramach osi priorytetowej IX Aktywne włączenie, Działanie 9.1 Aktywna Integracja, Poddziałanie 9.1.6 Program aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym**,
- kontynuowano współpracę z Centrum Integracji Społecznej prowadzoną przez Chrześcijańskie Stowarzyszenie Dobroczynne z siedzibą w Kluczach,
- realizowano program **Rodzina - dom budowany miłością II** w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 osi priorytetowej IX włączenie społeczne, Działanie 9.2 Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne,
- realizowano projekt **Kooperacje 3D - model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin** w ramach osi priorytetowej II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, działania 2.5 Skuteczna pomoc społeczna, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

W dalszej perspektywie planuje się m.in.:

- udział w realizacji programów ogłoszonych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej finansowanych ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych,
- dalszą realizację projektu **Ekosystemy na rzecz utrzymania zdrowia psychicznego w gminach** w ramach współpracy z Bielskim Stowarzyszeniem Artystycznym Teatr Grodzki,
- zwiększanie na terenie miasta liczby niezawodowych rodzin zastępczych.

GLÓWNY KSIĘGOWY
mgr Halina Poltyńska

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Dąbrowie Górniczej
mgr Agata Róg
28.04.2021

